

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM I. KADEME 5. SINIF
GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNDE
HİKÂYE ANLATIM YÖNTEMİNİN
YARATICILIĞA ETKİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Zeliha KAYAHAN

Ankara
Şubat, 2010

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM I. KADEME 5. SINIF
GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNDE
HİKÂYE ANLATIM YÖNTEMİNİN
YARATICILIĞA ETKİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Zeliha KAYAHAN

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sema BİLİCİ

Ankara
Şubat , 2010

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Zeliha Kayahan'ın İlköğretim I. Kademe 5. Sınıf Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinde Hikâye Anlatım Yönteminin Yaratıcılığa Etkileri başlıklı tezi 02.02.2010 tarihinde, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı/ Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. Sema BİLİCİ

.....

Üye : Prof.Şeniz AKSOY

.....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Erol GÜNGÖRDÜ

.....

ÖN SÖZ

Var olduğu günden bu güne çağın koşulları ile gelişen sanat, sürekli bir arayış ve farklılaşma içerisindedir. Bu arayış sanat eğitimi programlarının içeğini etkilemeli ve dersler yeni yöntemlerle canlandırılmalıdır. Heyecan ve merak duygularının artırılmasına yönelik olarak öğrencilere sunulan imkanlar , onları çağın koşullarına uyma ve hatta onları daha ilerisine taşımada yardımcı olabilir.

Bu araştırma, bireyin yaratıcılığının önemi düşünülerek, farklı disiplinler ile ilişkilendirilmiş sanat eğitiminin faydalı olabileceği görüşünü desteklemektedir. Hikâye anlatım yöntemi ile öğrencilerde merak duygusuyla birlikte, okuma ilgisinin de dolaylı olarak kazandırılması hedeflenmiştir.

Bu araştırmayı yaparken bütün bilgi, birikim ve deneyimlerini benden esirgemeyen değerli hocam ve danışmanım Yrd. Doç. Dr.Sema BİLİCİ'ye ,aynı zamanda araştırmalarımı yaparken yardımlarını ve zamanlarını esirgemeyen değerli hocalarım Doç. Dr. Serap BUYURGAN ve Yrd. Doç. Dr. Güzin ALTAN AYRANCIOĞLU'na en içten teşekkürlerimi sunarım.

Bu sancılı ve sıkıntılı dönemimde beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan, her türlü desteği benden esirgemeyen değerli babam Ali Osman KAYAHAN ve annem Hatice KAYAHAN'a en içten teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

ÖZET

İLKÖĞRETİM I. KADEME 5. SINIF GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNDE HİKÂYE ANLATIM YÖNTEMİNİN YARATICILIĞA ETKİLERİ

KAYAHAN, Zeliha

Yüksek Lisans, Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd.Doç. Dr. Sema BİLİCİ

Şubat – 2010,130 sayfa

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim görsel sanatlar eğitimi dersinde hikâye anlatım yönteminin, görsel sanatlar eğitiminin temel kazanımlarından biri olan yaratıcılığa etkisini araştırmaktır.

Araştırma deneysel bir yöntemle yapılmıştır. Uygulamada, deney grubuna hikâye anlatım yöntemi, kontrol grubuna ise geleneksel yöntemde konusu “Ay’a Yolculuk” olan resim çalışmaları yaptırılmıştır. Bu çalışmalar “5. sınıf yaratıcılığı inceleme kriteri” ile oluşturulan uzman komisyon tarafından değerlendirilmiş, sonuçlar ise bilgisayar ortamında araştırmacının kendisi tarafından elde edilmiştir.

Araştırma evrenini , Ankara ili I. kademe 5. sınıf öğrencileri, örneklemini ise Çubuk Akkuzulu İlköğretim Okulu’ndan 9-11 yaş 30 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, nitel araştırma modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın sonucunda, deney grubunun hikâye anlatım yöntemiyle hayal dünyalarının genişleyip özgün düşünceler ürettikleri, yaptıkları çalışmaların isimlendirmelerinde daha farklı arayışlar içerisine girdikleri, verilen konuyla ilgili hayal dünyalarında yeni nesnelere oluşturma çabaları içinde oldukları, çalışmalarının konu kapsamında bir bütün oluşturmaya dikkat ederek estetik düzenlemeye önem verdikleri, boyayı daha rahat kullandıkları ve dikkat dağınıklığı yaşamadan konuya uygun çalışmaları ortaya çıkardıkları görülmüştür.

Araştırma sonucunda; ilköğretim I. kademe görsel sanatlar eğitimi dersinde, hikaye anlatım yönteminin öğrencilerin yaratıcılıklarına olumlu yönde katkı sağladığı tesbit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Görsel sanatlar, Hikaye, Hikaye anlatım yöntemi, Yaratıcılık.

ABSTRACT

THE CREATIVITY OF THE METHOD OF STORY TELLING DURING THE LESSON OF THE EDUCATION OF VISUAL ARTS OF FIFTH GRADE STUDENTS OF PRIMARY EDUCATION

KAYAHAN, Zeliha

Master Degree, Department Of Fine Arts Education

Thesis Advisor: Asst. Doç. Dr. Sema BİLİCİ

February – 2010, 130 pages

The major objective of the study is to investigate the effect of the method of Story Telling to the creativity of 5th grade students of primary schools during the course of The Education of Visual Arts

This is an experimental study. During the study, the experimental group received their task of drawing with the training of Story Telling, the control group just followed the traditional method of task completion. Both groups had the same topic called “The Journey to the Moon.” The evaluation is done by a group of experts using “The Evaluation Criteria of Creativity for 5th Grade Students.” The results were obtained through a computer by the researcher herself.

The general setting of the research was the 5th grade students of Ankara region and the experimental group of the study was the students of Akkuzulu Primary School of Cubuk district of Ankara. The number of students participated to the study was 30, their age range was between 9 and 11.

Results indicated that those received the method of Story Telling during their tasks were significantly better at producing more imaginary situations and ideas; creating more concrete elements within the framework of the task they were given, and they were again much better at integrating their topic with their creativity and having a better focus on the target subject than the traditional group.

The result of the study clearly indicated that the method of Story Telling had a significant positive effect on the creativity of the 5th grade students of primary schools for the lesson of the Education of Visual arts.

Key terms: Visual Arts, Story, The Method of Story Telling, Creativity.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	x
BÖLÜM	
1. GİRİŞ	
1.1. Problem.....	1
1.2. Amaç.....	4
1.3. Önem.....	6
1.4. Varsayımlar	10
1.5. Sınırlılıklar	10
1.6. Tanımlar.....	11
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	
2.1. Sanat Eğitimi.....	12
2.2. Hikaye ve Hikaye Anlatım Yöntemleri.....	16
2.2.1. Sınıfta Hikaye Anlatım Yönteminin Kullanılması Neye Fayda Sağlar?.....	22
2.3. Yaratıcılık.....	23
2.4. Ergenlik Öncesi Evre (9- 11 Yaş).....	25
2.5. Ergenlik Öncesi Evre Çocukları İçin Hikaye.....	29
3. YÖNTEM	
3.1. Araştırmanın Modeli.....	32
3.2. Evren ve Örneklem.....	35
3.3. Verilerin Toplanması.....	36
3.4. Verilerin Analizi.....	37

4. BULGULAR ve YORUMLAR	
4.1. Deney Grubu Öğrenci Resimleri Değerlendirmesi.....	39
4.2. Kontrol Grubu Öğrenci Resimleri Değerlendirmeleri.....	69
4.3. Deney ve Kontrol Gruplarının Yaratıcılık Kriteri ile İlgili Frekans ve Yüzde Tabloları	99
4.3.1. Deney Grubu Resimlerinin Yaratıcılık Kriteri ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	99
4.3.2. Kontrol Grubu Resimlerinin Yaratıcılık Kriteri ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları.....	103
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	
5.1. Sonuç.....	108
5.2. Öneriler.....	111
KAYNAKÇA.....	112
EKLER	
Ek 1: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı 5. Sınıf Kazanım Tablosu.....	116
Ek 2: Deney Grubu Öğrenci Listesi.....	120
Ek 3: Kontrol Grubu Öğrenci Listesi.....	121
Ek 4: Deney Grubu Ders Planı.....	122
Ek 5: Kontrol Grubu Ders Planı.....	124
Ek 6: Ay'a Yolculuk Hikayesi.....	126
Ek 7: İlköğretim 5. Sınıf Yaratıcılığı İnceleme Kriteri.....	130

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Krathwohl'un Duyuşsal Alanına Göre Hikaye Anlatımı.....	18
Tablo 2: 9-11 Yaş Fiziksel, Sosyal, Duygusal ve Zihinsel Gelişim Özellikleri.....	26
Tablo 3: Uygulama Evreni.....	35
Tablo 4: D-1 Resmi Puan Tablosu.....	39
Tablo 5: D-2 Resmi Puan Tablosu.....	41
Tablo 6: D-3 Resmi Puan Tablosu	43
Tablo 7: D-4 Resmi Puan Tablosu.....	45
Tablo 8: D-5 Resmi Puan Tablosu	47
Tablo 9: D-6 Resmi Puan Tablosu.....	49
Tablo 10: D-7 Resmi Puan Tablosu.....	51
Tablo 11: D-8 Resmi Puan Tablosu.....	53
Tablo 12: D-9 Resmi Puan Tablosu	55
Tablo 13: D-10 Resmi Puan Tablosu.....	57
Tablo 14: D-11 Resmi Puan Tablosu.....	59
Tablo 15: D-12 Resmi Puan Tablosu.....	61
Tablo 16: D-13 Resmi Puan Tablosu.....	63
Tablo 17: D-14 Resmi Puan Tablosu.....	65
Tablo 18: D-15 Resmi Puan Tablosu.....	67
Tablo 19: K-1 Resmi Puan Tablosu.....	69
Tablo 20: K-2 Resmi Puan Tablosu.....	71
Tablo 21: K-3 Resmi Puan Tablosu.....	73
Tablo 22: K-4 Resmi Puan Tablosu.....	75
Tablo 23: K-5 Resmi Puan Tablosu.....	77
Tablo 24: K-6 Resmi Puan Tablosu.....	79
Tablo 25: K-7 Resmi Puan Tablosu.....	81
Tablo 26: K-8 Resmi Puan Tablosu.....	83
Tablo 27: K-9 Resmi Puan Tablosu.....	85
Tablo 28: K-10 Resmi Puan Tablosu.....	87
Tablo 29: K-11 Resmi Puan Tablosu.....	89
Tablo 30: K-12 Resmi Puan Tablosu.....	91

Tablo 31: K-13 Resmi Puan Tablosu.....	93
Tablo 32: K-14 Resmi Puan Tablosu.....	95
Tablo 33: K-15 Resmi Puan Tablosu.....	97
Tablo 34: Düşünceleribde Özgün Olabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	99
Tablo 35: Başlanan İşi Sonuçlandırabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	99
Tablo 36: Resme Koyulan İsmın Orjinallığı Kriteri Frekans ve Yüzdeleri	100
Tablo 37: Renk Kullanımında Özgünlük Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	100
Tablo 38: Verilen Konu İle İlgili Yeni Bir Nesne Ortaya Koyma Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	101
Tablo 39: Estetik Düzenleme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	101
Tablo 40: Tekniğı Özgür Kullanabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	102
Tablo 41: Verilen Konuya Uygun Bir Eser Oluşturabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	102
Tablo 42: Düşünceleribde Özgün Olabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	103
Tablo 43: Başlanan İşi Sonuçlandırabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	103
Tablo 44: Resme Koyulan İsmın Orjinallığı Kriteri Frekans ve Yüzdeleri	104
Tablo 45: Renk Kullanımında Özgünlük Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	104
Tablo 46: Verilen Konu İle İlgili Yeni Bir Nesne Ortaya Koyma Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	105
Tablo 47: Estetik Düzenleme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	105
Tablo 48: Tekniğı Özgür Kullanabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri.....	106
Tablo 49: Verilen Konuya Uygun Bir Eser Oluşturabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri	106
Tablo 50: Deney ve Kontrol Grupları Çalışmalarının Karşılaştırmalı Yüzde (%) ve Frekans (f) Dağılımları.....	107

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: D-1 Öğrenci Çalışması.....	39
Şekil 2: D-2 Öğrenci Çalışması.....	41
Şekil 3: D-3 Öğrenci Çalışması.....	43
Şekil 4: D-4 Öğrenci Çalışması.....	45
Şekil 5: D-5 Öğrenci Çalışması.....	47
Şekil 6: D-6 Öğrenci Çalışması.....	49
Şekil 7: D-7 Öğrenci Çalışması.....	51
Şekil 8: D-8 Öğrenci Çalışması.....	53
Şekil 9: D-9 Öğrenci Çalışması.....	55
Şekil 10: D-10 Öğrenci Çalışması.....	57
Şekil 11: D-11 Öğrenci Çalışması.....	59
Şekil 12: D-12 Öğrenci Çalışması.....	61
Şekil 13: D-13 Öğrenci Çalışması.....	63
Şekil 14: D-14 Öğrenci Çalışması.....	65
Şekil 15: D-15 Öğrenci Çalışması.....	67
Şekil 16: K-1 Öğrenci Çalışması.....	69
Şekil 17: K-2 Öğrenci Çalışması.....	71
Şekil 18: K-3 Öğrenci Çalışması.....	73
Şekil 19: K-4 Öğrenci Çalışması.....	75
Şekil 20: K-5 Öğrenci Çalışması.....	77
Şekil 21: K-6 Öğrenci Çalışması.....	79
Şekil 22: K-7 Öğrenci Çalışması.....	81
Şekil 23: K-8 Öğrenci Çalışması.....	83
Şekil 24: K-9 Öğrenci Çalışması.....	85
Şekil 25: K-10 Öğrenci Çalışması.....	87
Şekil 26: K-11 Öğrenci Çalışması.....	89
Şekil 27: K-12 Öğrenci Çalışması.....	91
Şekil 28: K-13 Öğrenci Çalışması.....	93
Şekil 29: K-14 Öğrenci Çalışması.....	95
Şekil 30: K-15 Öğrenci Çalışması.....	97

1. GİRİŞ

1.1. Problem.

Modern bir yaşamın gerekliliği olan eğitim; toplumların sosyal ve kültürel açıdan gelişmesinin en önemli etkenidir. Eğitim; çok yönlü bir gelişim sağladığı için sosyal bir çevrede uyumlu bir iletişimin gelişmesini sağlar. Bu hedefe göre yapılandırılan eğitim programları ise, bireye ve bireyin içinde bulunduğu topluma göre şekillendirilmelidir. Çünkü, eğitimin niteliği; bir toplumun bakış açısını, iletişim şeklini, kültürünü ve yaşam tarzını etkiler.

Toplumdaki eğitimin niteliğiyse, o toplumun sanata bakış açısını belirler. Sanat, duygu ve düşüncelerin farklı şekillerde dışa vurumudur. Bu dışa vurum, ne şekilde olursa olsun, içinde yaratıcılığı barındırır. Yaratıcılıksa, eğitimin bireye kazandırmak istediği özelliklerden biridir. Tüm bunlar sanat eğitiminin birey için önemini gözler önüne sermektedir. 1960'tan sonra eğitimde yaratıcılığın önem kazanmasıyla birlikte sanat eğitiminin insan hayatındaki önemi kavranmaya başlanmıştır. Sungur (2001) yaratıcılık için, "Sorun çözme yaratıcılık gerektirir ve bize günlük sorunlarla başa çıkmayı ve yetişkin olmayı öğretir. Algılarımızı çeler , çevremizdeki dünyayı hissetmeyi ve yorumlamayı öğretir" demiştir. Bu sebeple Boydaş (2004) sanat programları hakkında , "Sanat programlarının niteliği bütün öğrencileri ilgilendirir ... görsel sanatlar dilini doğru kullandıkları için fikirlerini eksiksiz ifade ederler" (s.9) diyerek sanatın tüm öğrenciler için gerekliliğini belirtmiştir.

Yaratıcı düşüncenin öneminin keşfedilmesinin ardından 20. yüzyıla damgasını vuran Herbert Read, sanat yoluyla eğitimi ortaya çıkarmış ve desteklemiştir. Read, eğitimde sanatın temel olması gerektiğini düşünmüştür.

“Salt, sanat için eğitimi değil, görsel ya da plastik alanda bir eğitimi değil, eğitimin belli bir reformunu amaçlıyorum; kendini ifade etmenin tüm biçimlerini, yazın, şiir, müziği de içine alan birleştirici ve bütünleştirici bir yöntemi talep ediyorum. Belki bunun için ‘estetik eğitim’ deyimini en uygun kavramdır. Bununla amaçlanan, insanın bilincinin, us’sunun ve yargılama gücünün temelinde yatan ‘duyuların eğitimi’ olmalıdır” (Read, 1943,s.17).

Sanat eğitimi genel anlamda güzel sanatların tüm dallarını (resim, heykel, mimari, sinema, müzik, dans, tiyatro, edebiyat vd.) içerir. En büyük amacı ise bireye sanatsal davranış kazandırmaktır.

Görsel sanatlar eğitimi, “her çocuk yaratıcıdır” ilkesini temel alır. Sanat eğitimi, çocuktaki bu yaratıcılığın geliştirilmesine olanak sağlar. Fakat bu her birey için geçerli olmayabilir. Sanat eğitimi bireysel farklılıkları gözetecek bir şekilde programlanmıştır. Bu amaçla diğer disiplinler ile ilişki kurularak yaratıcılığın ortaya çıkarılması ya da geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilir. “Görsel sanatlar dersi, diğer disiplinlerle birlikte eğitim amaçlarındaki bütünlüğü kurmaya veya bireyin kendini gerçekleştirilmesine katkıda bulunur” (Peşkersoy ve Yıldırım,2008).

Ağustos 2006’da 1-8. sınıflar için hazırlanan ilköğretim sanat etkinlikleri dersi programı, 1-5 ve 6-8. sınıflar olarak planlanmıştır ve ilköğretim görsel sanatlar eğitimi dersinin öğrenme alanları sanatlar eğitimi, müze kültürü ve proje eğitimi olarak üçe ayrılmıştır. Yapılan tüm etkinlikler de bu alanlar içerisinde gerçekleştirilmektedir. Bu araştırma ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik disiplinlerarası bir etkileşimden yararlanılmasını amaçlamaktadır. İlköğretim programında disiplinlerarası etkileşim olarak drama, yaratıcı drama, tiyatro vb. yöntemler derslerde kullanılmaktadır. Bunların dışında bir disiplin olarak edebiyat, yaratıcı düşüncenin gelişimini destekleyen önemli sanat dallarından birisidir. Edebiyatın bütün türleri (şiir, masal, hikaye, fıkra, destan vb.) yaratıcı düşüncenin gelişmesinde doğrudan ya da dolaylı olarak etkilidir.

Yaratıcılık hayal gücü gerektirir. Öğrencilerin hayal gücünün gelişmesi için de bu alanın desteklenmesi, ortam sağlanması gerekir. Bu araştırma öğrencinin hayal dünyasını geliştirmede edebiyattan yararlanmaktadır. Çünkü, kitaplar öğrenciler için eşsiz bir kaynaktır. Her kitap öğrencilerde farklı imgeler uyandırır ki bu da istenilen, aranan bir sonuçtur.

Derslerin disiplinlerarası etkileşim içerisinde gelişmesi, 1980’li yıllarda Howard Gardner’ın ortaya çıkardığı Çoklu Zekâ Kuramıyla başlamıştır. Gardner bu şekilde çoklu yönde bir düşünme ve gelişme oluşturmak istemiştir.

Birey, var olan potansiyelini ancak dışarıdan gelen yeni bir uyarıcı ile arttırabilir. Birey, hayatında her olayı tecrübe edemez. Ancak bireyin dinleyip, okuduğu ya da görüp şahit olduğu herhangi bir olay (uyarıcı) onu yeni düşünce şekillerine itebilir ve böylece hayal dünyası dolaylı olarak beslenir.

Bu sebeple okuma alışkanlığının, İlköğretim aşamasında kazandırılması gerekmektedir. “İnsan kelimelerle düşünür. İnsan ne kadar çok kelime bilirse düşünme ufku da o kadar genişler, zeka seviyesi o nispette artar. İnsan zekasını ölçen en keskin kriter, kelime haznesidir. Zeka aynen kaslara benzer. Ne kadar çalıştırılırsa, egzersiz yaptırılırsa, o nispette güçlenir” (İTO, 2001) .

Disiplinlerarası etkileşim bu açıdan çok önemli bir fırsat doğurmaktadır. Bir sanat dalı olarak edebiyatın, diğer derslerde bir yöntem olarak kullanılması öğrencide okumaya karşı sempati uyandırabilir. Üstüner (2007) disiplinlerarası etkileşimin önemini, “... disiplinlerarası sanat eğitimi yolu ile birey, her türlü yetenek ve gereksinimleri doğrultusunda kendisini ifade etme olanağı bulup, duyu dünyasını zenginleştirebilmektedir ” (s. 106) şeklinde açıklamaktadır.

Bu araştırma, sanat eğitimi yoluyla bireydeki yaratıcılığın arttırılmasına yöneliktir. Hikâye anlatım yöntemi, farklı bir disiplin olarak görsel sanatlar eğitimi dersinde kullanılmıştır. İlgili literatüre bakıldığında Hikâye Anlatım Yönteminin (storytelling) iki farklı alanda kullanıldığı görülmüştür. Şimşek’in (2000) “İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Hikâye Anlatım Yönteminin (storytelling) Kullanımı” adlı bir çalışmasında, ilköğretim okulları sosyal bilgiler dersi tarih konularının öğretiminde, hikâye anlatım yöntemi ve düz anlatım yönteminin öğrenci erişilerine etkisini incelenmiştir.

Hikâye, derslerde bir yöntem olarak çok farklı şekillerde sunulabilir. Hikâye anlatım yöntemine benzer bir yöntem de hikye haritası yöntemidir. Araştırmaya benzer şekilde Akyol'un (1999) ilköğretim öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen “ Hikâye Haritası Yöntemiyle Metin Öğretimi” adlı makalesi de, hikayenin eğitimde kullanılmasına bir örnek gösterilebilir. Akyol'a (1999) göre “çocuklar hikâye kavramını kendilerine anlatılanları dinlemekle, kendilerinin okuduklarını anlatmakla ve yazmakla zaman içerisinde aşamalı olarak geliştirmektedirler. Hikâye haritası, hangi bilginin önemli hangisinin önemsiz olduğunu, çocuğun anlamasına yardımcı olur”(s.142).

Görsel sanatlar eğitimi derslerinde, hikâye anlatım yöntemi ya da bu yöntemin yaratıcılığa etkilerini değerlendiren bir çalışma henüz yapılmamıştır. Araştırma bu yönü ile özgün ve sonuçları ile alana katkı sağlayacak bir çalışma olarak yorumlanabilir.

Problem Cümlesi

İlköğretim görsel sanatlar eğitimi dersinde hikâye anlatım yönteminin, görsel sanatlar eğitiminin temel kazanımlarından biri olan yaratıcılığa etkisi var mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim görsel sanatlar eğitimi dersinde hikâye anlatım yönteminin görsel sanatlar eğitiminin temel kazanımlarından biri olan yaratıcılığa etkisini araştırmaktır. Sungur (2001) ilkokul öğrencileri için “onlar, aslında en az yetişkinler kadar anlayıp düşünebilen, sezgileri güçlü küçük birer dünyalıdırlar” (s.29) demiştir. Araştırmanın belki de en önemli amaçlarından biri, düşünebilen ve güçlü sezgileri olan bir çocuğa yaratıcılığını geliştirmek için gerekli olan zemini hazırlamaktır.

Araştırmanın Alt Amaçları:

1. Geleneksel yöntem ve hikâye anlatım yöntemleri sonucunda elde edilen çalışmalar arasında yaratıcılık açısından anlamlı bir fark var mıdır?
2. Geleneksel yöntem ve hikâye anlatım yöntemleri sonucunda elde edilen çalışmalar arasında özgünlük açısından anlamlı bir fark var mıdır?
3. Geleneksel yöntem ve hikâye anlatım yöntemleri sonucunda elde edilen çalışmalar arasında konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme açısından anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın belirlenen problemine çözüm aramak için varsayımlar ve sınırlılıklar çerçevesinde aşağıdaki maddeler üzerinde incelemeler yapılmıştır.

1. İlköğretim okulları I. kademe görsel sanatlar/resim-iş derslerinde, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik hangi yöntemler kullanılmaktadır?
2. Hikâye anlatım yönteminin kullanıldığı alanlar hangileridir?
3. 9-11 yaş öğrencilerinin sanat eğitimi ve öğretiminin nasıl olması gerekiyor?
4. 9-11 yaş öğrencilerinin zihinsel gelişim ve ruhsal yapılarına nasıl hikâyeler (öyküler) uygundur?
5. Hikâye anlatımı ne şekillerde yapılır?
6. Bu yöntem öğrencilerde okuma alışkanlığını ne yönde etkileyebilir?
7. Hikâyelerle öğrencilerin görsel sanatlar eğitimi derslerine olan ilgileri arttırılabilir mi?
8. İki ayrı disiplini eğitimde kullanarak öğrencilerdeki ıraksak düşünme geliştirilebilir mi?

Bu araştırma ile öğrencilerde küçük yaşta edinilmesi gereken okuma alışkanlığının, fark ettirilmeden kazandırılması ya da pekiştirilmesi amaçlanmıştır. Görsel sanatlar dersinin ilkelerinden biri de “ dersin işlenişinin, ilgi çekici hale getirilen öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleriyle zenginleştirilmesidir”(Peşkersoy ve Yıldırım,2008). Elbette ki burada öğretmene çok büyük görevler düşmektedir.

Öğrenciye hikâyeyi doğru sunabilme, onun ilgisini çekebilme ve bu konuda sürekliliği oluşturabilme açısından hazırlıklı bir konumda bulunulmalıdır. Dışarıdan bir gözle bakıldığında amaç bir anlamda öğrenciye model oluşturmaktır. Öğretmenini seven bir öğrenci onun davranışlarını onaylar ve onun gibi olma çabası içerisine girer.

Anlatılan tek hikâye vardır, fakat 15 öğrencide farklı hikâyeler canlanacaktır. Elde edilmek istenen, 15 öğrencinin de bireysel farklılıklarını ortaya koymalarıdır. Amaç, biraz da yanında oturan arkadaşından farklı bir çizim gerçekleştirdiğini farkedip, yanlış yaptığının kaygısını gütmeden kendi çalışmasına devam etmesidir. Bu uygulama, diğer derslerde doğruyu bilmesine rağmen yanlış söylerim korkusuyla etkin olamayan öğrenciler için kayda değer bir gelişme sağlayabilir.

1.3. Araştırmanın Önemi:

2006-2007 öğretim yılından itibaren uygulamaya giren görsel sanatlar eğitimi dersi içeriği; “görsel sanat kültürü”, “müze bilinci”, “görsel sanatlarda biçimlendirme” olmak üzere üç öğrenme alanından oluşmaktadır. Sanat eğitimi, öğrencilerin yaratıcılıklarını, kendilerine has çizgi özelliklerini gösterebilecekleri bir alan olarak kabul edilebilir. Böyle bir alanda çeşitli yöntem ve tekniklerden yararlanılması çok etkili olabilir. Yılmaz’a (2007) göre “okulda hayal gücünü geliştirici oyun, müzik, öykü ve drama gibi etkinliklere yer verilmeli, yeni fikirlerin üretilmesine ortam sağlanmalıdır”.

Görsel sanatlar dersi öğretim programında, 1-8. sınıf görsel sanatlarda biçimlendirme öğrenim alanının kazanımlarına bakıldığında ilk maddenin hikaye anlatım yöntemini de içinde barındıran bir anlatımı olduğunu görürüz. Madde: “Çeşitli sanat alanlarının, şarkı, türkü, şiir, öykü, masal, anı gibi türlerinden yararlanarak görsel sanat çalışmaları yapar.” (Ek:1)

Amaç biraz da öğrenciyi meraklandırmak, heyecanlanmasını sağlamaktır. Merak eden bir öğrenci araştırmaya yönelir. Böylece yaratıcılığını geliştirecek bilgilere ulaşır. San’a (1977) göre “okullara büyük bir “heyecansızlar ordusu” değil, özgür ve canlı anlatıma yetenekli kişilikler yetişmelidir. “Erken yaşta yapılan doğru yönlendirmeler

daha kalıcı olmaktadır". 13 yaşına kadar kazanılan bilgi, tutum ve becerilerin, insan hayatının ileriki yaşlarında değiştirmenin güç olduğu göz önüne alınırsa, ilköğretim sonuna kadar başarılı ve verimli bir eğitim-öğretimin şart olduğu anlaşılır(Şimşek,2000)". Okuma alışkanlığının özendirilmesi bu sebeplerle, bu dönemlerde kalıcı olabilir.

"Bir toplumda ahlakın ilerlemesini, düzelmesini istiyor musunuz, o toplumda edebiyat, sanat merakını uyandırmaya, geliştirmeye çalışın. Çocuklara, gençlere şiirler, hikayeler , romanlar okutturun, onları sinemalara, tiyatrolara gönderin. O hikayelerin, romanların, oyunların insanlarıyla tanışınlar,onların hayatlarını, hayallerini yaşasınlar, öğrensinler. Onların içlerini, böylece gerçekteki insanları daha da iyi anlarlar. Çocuğunuz büyüyünce ne olacaksa olsun, küçükken siz ona edebiyatı sevdirmeye bakın, ilim , bilgi, sonradan gelecektir, önce insanlığını kurmak, hayalini iletme gerekir" (Ataç'tan aktaran Nas,2002,s.19).

Sever'e (2000) göre çocuk, kitaplar yoluyla, insanın evrimini sağlayan çok önemli bir eğitsel öğeden daha yararlanır. Bu da hayal kurmaktır. Gerçekten, insanoğlunun pek çok konuda evrim aşamalarından geçerek, bugünkü düzeye gelmesinde, düş kurma yetisinin payı büyüktür. Bu araştırma, öğrencinin düş kurma yetisini desteklemede önemli bir adım olarak düşünülebilir. İyi ve doğru bir hikâye öğrenciye amaçlanan özgür ortamı sağlayabilir. Çünkü anlatılan her olay her bir çocuğun zihninde farklı şekillerde imgelenir. Bu bağlamda, öğrencilerden hikâye resmedilmesi istendiğinde karşımıza her biri farklı tatlarda, özgün ve kendi bütünlüğünü oluşturmuş resimler ortaya çıkacaktır. Bu da öğrencinin gelişimsel olarak seyredeceği bir sonraki basamak olan soyut işlemler basamağına geçmede herhangi bir problem yaşamamasına yardımcı olacaktır. Öğrencinin soyut düşünebilmesine, bir düşüncenin resmedilebileceği fikrine kendisinin deneyerek ulaşmasını sağlayacaktır.

San'a (2004) göre bağımsız düşünebilen , doğru sorular soran, disiplinlerarası yanıtlara, ırsak ve eleştirel düşünmeye yönelen öğrencilerin yetiştirilmesi artık bir zorunluluktur.

Görsel sanatlar eğitimi dersinde hikâye yönteminin kullanılmasına yönelik bir araştırma yapılmamıştır. Bu bağlamda yapılan bu araştırma yaratıcılığın geliştirilmesinde ve bireysel farklılıkların ortaya çıkarılmasında yeni bir bulgu ortaya

koyacaktır. Öğrencilerin, hikâyenin yalnızca Türkçe derslerine ait olmayıp her ortamda yararlanılabilecek bir yazı türü olduğunu anlamaları açısından önemlidir.

Aslında hikayeler de atasözleri, deyimler ya da fıkralar gibi bir mesaj iletir. Atasözleri ve deyimler bunu daha kısa yoldan, doğrudan öğretirken, hikayeler mesajı cümleler arasında olayların içine saklar. Böylece düşünmeye sevk eder. Zamanla öğrenciler hayatın her alanında bu gibi mesajlar olduğunu fark etmeye doğru eğitilmiş olurlar. Anlatılandan öte anlatılmak isteneni fark etmeye başlayacaklardır. Bu durum, öğrencilerin iletişimi ve sosyal yaşantıları için büyük önem taşımaktadır.

Hikâye yöntemi batı ülkelerinde sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Genel olarak bakıldığında tarih derslerinin bu yöntem için çok uygun olduğu düşünülebilir. Amaç biraz da yöntemin sınırlarını genişletmektir. Hikâyeler birçok alanda kullanılabilir. Öğrencilerden farklı anlayışlar, farklı düşünceler bekleniyorsa, onlara farklı şekillerde yaklaşımlar sunulmalıdır. Bu bağlamda araştırmanın önemi azımsanmayacak ölçüde artar.

“Modern sanat eğitimi, resmi, hayal gücünü serbest bırakma ve yaratıcılığı geliştirmenin önemli bir aracı saymaktadır. Kitaplardan şekiller ve sahneler çizme, söz konusu kitaba ilgiyi arttırır ve kitabın anlaşılmasını sağlar.

Çocukların kendilerini oldukları gibi ifade edebilmeleri için, hikaye ve resim çizme hakkında olabildiğince az şey söylenir. Resmin içeriğine ilişkin hiçbir öğüt verilmemeli, yalnızca materyallerin ve tekniğin seçimi- genellikle büyük kalın kağıt sayfaları ve parlak renkler hakkında öneride bulunulmalıdır
“(Bamberger,1990,s.56).

“Yeryüzündeki her insanın bir hikayesi vardır. Birçoğu hafızamızda güzel ya da kötü anılar olarak yer alır. Eskilerde hiç unutamadığımız kareler vardır ve bunlar geçmişimizi oluşturur. Bizler kendi hikayelerimizden öte bir başkasının hikayesine de önem veririz. Biyografiler ve otobiyografiler burdan gelir. Her öğrenci kendi hikayesine değer vermelidir. Gerek yazılmış, gerek dinlenmiş, gerekse yaşanmış her hikaye önemlidir ve içinde birçok mesaj barındırır”. Tüm eğitimciler, yöneticiler öğrencileriyle birlikte “sanatsal yaratma” konusunda herkesin bilinçlendirildiği bir ortamda sanat eğitimi dersi verilebilir ve bu ortamda verilen sanat eğitimi dersinde yaratıcılıktan söz edilebilir” (Uysal,2005,s.46).

Öğrenci, hikâyeleri yalnızca Türkçe derslerine özgü bir konu olarak almayı ve onu hayatın içinde de görebilmelidir. Bu yüzden yapılan bu araştırma, karakterini oluşturacak birçok değeri yeni yeni tanımaya başlayan öğrenci için önem arz etmektedir. Araştırma, öğrenciyi ruhen besleyerek kendisini ifade etmede bir fırsat oluşturması açısından önemlidir. Simmons (2008), iletişimde kullandığımız deyim ya da atasözlerinin etkisi neyse, hikâyelerin de o denli etkili olduğuna işaret eder.

Doğru olanın bire bir ağızla söylenmesinden öte davranış şeklinde gösterilmesi her zaman için daha etkili olmuştur. Ayrıca, böyle bir çalışma öğrenciyi farklı gelecektir. Bu yöntem, genelde hikâyelerin kendileri tarafından okunması talebine alışkın olan öğrencilere öğretmen tarafından anlatılan bir hikayeyi dinlemenin zevkini de tattıracaktır. Bir hikaye okumak kadar dinlemesinin de güzel olduğunu yaşayacaklardır. Üstelik bu hikâyeyi tamamen kendi isteklerine göre resmetmeleriyle kalıcılığı artıracak ve ırsak düşünmeyi tetikleyecektir. Öğrencilerin düşünceleri bilindik kalıpların dışına çıkacaktır. Muhtemelen en sevdikleri bölümü resmedecek olan öğrenciler küçük çapta bir hikâye resimlemesi yapmış olacaklardır. Ellere aldıkları her hikâye kitabındaki resimler artık onlar için bir anlam ifade edecek, kendilerinin de ona benzer bir çalışma yaptıklarını düşünerek hedeflerini yükselteceklerdir.

1.4. Varsayımlar

1. Araştırmanın grupları aynı okuldan seçildiği için öğrenciler arasında sosyo-kültürel açıdan belirgin farklar yoktur.
2. Araştırmada yer alan 5. sınıf , 5/A ve 5/ B şubelerinden toplam 30 öğrencinin yaratıcılık düzeyleri resim öğretmenlerinin de onayı alınarak birbirine eşit varsayılmıştır.
3. Araştırmada kullanılan hikâye, 5. sınıf öğrenci düzeyine uygun olarak seçilmiş, uzmanlar tarafından da onay görmüştür.
4. Araştırmanın kontrol edilmeyen değişkenlerinin her iki grubu da aynı oranda etkilediği varsayılmıştır.
5. Araştırmada gruplar tarafından yapılan çalışmaların aynı dikkat ve içtenlikle yapıldığı varsayılmıştır.
6. Kaynak, kişi ve kurumlardan alınan bilgilerin doğru olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Araştırma, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Ankara ili Çubuk Akkuzulu İlköğretim Okulu ile sınırlıdır.
2. Araştırma, uygulama yapılan okulun ilköğretim 5. sınıf 5/A ve 5/B şubelerinden seçilen toplam 30 öğrenci ile sınırlıdır.(Ek:2 ve Ek:3)
3. Araştırma, 2008-2009 eğitim ve öğretim yılını kapsamaktadır.
4. Araştırma, yöntem bölümünde belirtilen veri toplama araçlarıyla ve araştırmacının ulaşabildiği materyallerle sınırlıdır.
5. Araştırmada elde edilen veriler, uygulamada elde edilen çalışmaların değerlendirilmesi sonucunda ulaşılan bulgularla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Beyin Fırtınası: Kişilerin bir araya gelip herhangi bir konuyla ilgili düşüncelerini tartışmaksızın açıklayarak birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmaları (MEB,2006,s.237)

Çete çağı: Son çocukluk çağına, toplumsal bilinç çok hızlı geliştiği için “çete çağı”adı verilir. Aslında çeteler son çocukluk yıllarının normal toplumsal gruplaşmalarıdır (Yavuzer, 1996).

Disiplinlerarası etkileşim: Modern çağda tüm disiplinler birçok bağlamda birbirlerinden yararlanacak konumda olup, olumlu bir anlamda birbirlerinin karşısında dururlar. Geleceğe dönük tüm dünya tasarımlarında birlikte yürümektedirler. Her bir disiplinin diğer disiplinler ile olan ilişkisi ve bağı yaşamın bir çok alanına katkıda bulunma amacı ile büyük bir hızla yoğunluk kazanmaktadır(A.Delier,2005,s.62).

Geleneksel yöntem: Resim derslerinde öğrencilere veri olarak yalnızca konu başlığının sunulması ile gerçekleştirilen klâsik yöntem.

İraksak Düşünme: Önceden hiçbir şeyin belirlenmemiş olduğu, türlü doğrultuda özgürce yol alan düşünmedir (S.Buyurgan ve U. Buyurgan,2005, s.29).

İmge: Zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, düş, hayal, hülya (S.Buyurgan ve U. Buyurgan,2005, s.291).

Perspektif: Üç boyutlu gerçeklikleri iki boyutlu resim düzlemi üzerinde üç boyutluluk yanılsama duygusunu veren resim ve çizim tekniği (Y.B.Balcı,2004,s.175).

Sentezleme: Bir konu hakkında araştırma yapmak ve elde ettiği verileri bir tez altında toplamak (A.Delier,2005,s.64).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sanat Eğitimi

“Sanat, en basit tanım ve deyimle; bir form meydana getirebilme yetenek ve becerisidir. Sonsuz sayıda değişik ve değişen formlar üreten doğa karşısında insan, yetenek ve becerisi ile değer kazanabilmekte ve bir ölçüde de yaratıcı olabilmektedir” (Üstüner, 2007).

“Ünlü estetikçi Kant’a göre sanat bir “oyun”dur. O, sanatın kaynağı olarak “iş”i görür. Öte yandan, Hegel ise sanatı, “ruhun madde içindeki görünümü” olarak niteler” (Türkdoğan,1984,s.11).

“Genel eğitim kapsamında görsel sanatlar eğitimi; sanatların yasa ve tekniklerini kullanarak bireye estetik kişilik kazandırmayı hedefleyen bir eğitim alanıdır” (Aykut,2006). Tüm bu kazandırılması hedeflenen davranışlar görsel sanatlar eğitiminin genel amaçlarını oluşturmaktadır. Bu araştırma da, görsel sanatlar eğitiminin genel amaçlarından bazılarını doğrudan gönderme yapmaktadır. Bu amaçlar;

Bireysel ve toplumsal amaçlar;

- Öğrenciye seçme, ayıklama, birleştirme, yeniden organize etme becerileri kazandırmak; analiz, sentez yeteneği ile eleştirel bakış açısını geliştirmek,
- Öğrencinin her alanda kullanabileceği yaratıcı davranışları geliştirmesini sağlamak.
- Öğrenciye aklını, duygularını, zevklerini sorgulama bilinci kazandırmak.

Algısal amaçlar;

- Öğrencinin algı birikimini ve hayal gücünü geliştirmek,
- Yeni durumlar karşısında özgün çözümler geliştirme becerisi kazandırmak,

Estetik amaçlar;

- Öğrenciye kendini ifade edebilme estetik değerklerden yararlanma yeteneği kazandırmaktır (Peşkersor ve Yıldırım,2008).

Görsel sanatlar eğitimi, eğitim ile sanatın değışik konumlarda, değışik boyutta ve ağırlıkta bir araya geldiği bir alandır. Çevreyle ilk tanışma, görme, algılama, adlandırma ve düzenleme ile başlayan sanat eğitimi daha sonra ürün verme tat alma olarak gelişir (Kırışoğlu, 2005).

Sanat eğitimi; bireyin, bedensel, duygusal, algısal ve zihinsel gelişimi adına, sanat yoluyla gerçekleştirdiği tüm eğitim çabasıdır. Yaşam ve evreni aynı kavrayıp, yansıtmaya, yaratma ve bir dünya kurma sürecidir (Timuçin, 2000,s.197).

“Sanat, başlangıçtan beri insanların bir parçası olmuştur. Göçebe halkların ataları için şarkı söylemeleri ve dans etmelerinden, avcılarının avlarını mağara duvarlarına çizmelerinden , ebeveynlerin çocukları için kahramanlık hikayelerini canlandırmalarından beri sanat insan deneyimini betimlemekte, tanımlamakta ve derinleştirmektedir”(S.Buyurgan ve U. Buyurgan,2005, s.21).

Sanat eğitimi, estetik bakış açısı kazanmada önemli bir fırsattır. İlk bakışta önemsiz gibi yaklaşılabilen bu olgu, aslında tüm bilim dallarında aranan bir özelliktir. Bu sebeple, bu eğitimin erken yaşlarda kazandırılması büyük bir avantajdır.

Bir bütün olarak düşünöldüğünde görsel sanatlar eğitimi dersinin kazandırmaya çalıştığı beceriler, 2008 yılında Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanmış olan İlköğretim 1-8. Sınıflar Öğretmen Klavuzunda şu şekilde belirlenmiştir:

- Türkçeyi doğru , güzel ve etkili kullanma
- Kendini ifade etme
- Eleştirel düşünme
- Yaratıcı düşünme
- Sanat aracılığıyla iletişim kurma
- Problem çözme
- Araştırma
- Karar verme
- Bilgi ve teknolojilerini kullanma
- Girişimcilik
- Sorumluluk alma
- Başladığı işi bitirme
- Görsel okuma
- Kişisel ve sosyal değerlere önem verme
- Estetik bilinç kazandırma
- Estetik algının kazandırılması
- Estetik yaşam kültürü edinme
- Çevre ve doğa bilinci kazanma
- Milli ,manevi ve evrensel değerlere duyarlı olma.

Bu çalışma yukarıda belirtilen maddelerin 6'sının oluşturulmasına yardımcı olmak amacıyla yapılmıştır. Bunlar; Türkçeyi doğru , güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme,yaratıcı düşünme, sanat aracılığıyla iletişim kurma, karar verme, başladığı işi bitirme, estetik algının kazandırılmasıdır.

Aslında sanat eğitime toplum açısından bakıldığında, sanat eğitiminin gerekliliğini, gerek kendi ülkemiz gerekse öteki ülkelerin toplumlarını içerir bir biçimde mantıklı başka bir yorumu da, güzel sanatlara, sanatçılara ve bu iki unsurun bir ülke için gerekliliğine büyük önem veren Atatürk'ün “Sanat ve sanatçıdan yoksun milletlerin hayat damarlarından birisi kopmuş demektir” sözleri ve gene “Sanat ve sanatçıdan yoksun milletler, öteki milletlerin ayakları altında ezilmeye mahkumdur” özdeyişleri ile dile getirmiştir (Karaca,2006).

Görsel sanatlar eğitiminde kullanılan yöntemler çok çeşitli yollarla sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflama genellikle eğitmenin tutumuna göre uygulanan yöntemler, teknik özelliklere göre uygulanan yöntemler, kullanılan malzemeye göre uygulanan yöntemler ve bireysel özelliklere göre uygulanan yöntemler olarak sınıflandırılmaktadır (Aykut,2006).

Sanat etkinlikleri ders programı;

- Yaşantılara dayalı,
- Uygulama ağırlıklı,
- Sanatsal verilerden yararlanarak yaratıcı düşüncüyü geliştirme amaçlı,
- Öğrencinin estetik duyarlılığını geliştirici bir yapıda planlanmıştır.

Yukarıda sıralanan dört olmazsa olmaz koşul sanat etkinlikleri programının temel içeriğini oluşturur (MEB,2006). 1-8. sınıf bir sanat eğitimi programında üç kuramdan faydalanılmaktadır.

Bunlar:

- Çoklu zeka
- Yapılandırmacı yaklaşım
- Proje tabanlı öğrenme modeli öğretim kuramlarıdır. Bunların yanı sıra aktif öğrenme yöntemlerinden de yararlanılmaktadır.

Programda öncelikle bir tema “sanatlar eğitimi” öğrenme alanı kapsamında farklı sanat alanları yoluyla incelenmekte, daha sonra “müze kültürü” öğrenme alanı ile farklı ortamda temaya farklı açılardan bakılmakta, son olarak “proje çalışmaları” öğrenme alanında tema, farklı boyutları ortaya çıkarılacak biçimde bir araştırma projesi haline dönüştürülmekte ve yapılan çalışma bir ürün olarak ortaya konmaktadır (MEB,2006).

Görsel Sanatlar Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri Şunlardır:

- Soru-cevap
- Drama
- Tartışma
- Anlatım
- Beyin fırtınası
- Gezi-gözlem
- Grup çalışması
- Gösteri (Demonstrasyon)
- Araştırma
- Gösterip yaptırma
- Benzetme
- Eğitici oyunlar
- Görüşme
- Proje
- Örnek olay incelemesi (Peşkersoy vd.2008)

2.2. Hikâye ve Hikâye Anlatım Yöntemi

Hikâyenin birçok tanımı yapılabilir.

Yavuzer'e (1998) göre hikâye , “insanlık tarihinde binlerce yıldır kullanılan bir metin türüdür. Zamana ve kültürlere göre birtakım değişiklikler gösterebilir hikaye, metin elementleri en somut biçimde tespit edilebilen ve metin yapısı bakımından insanlarda ortak beklentiler oluşturan bir türdür”.

Etkileme ve ikna sanatında hikayenin önemine ışık tutan Simmons'a (2008) göre hikaye, “kökeni kişinin kendi deneyimlerine, edebi eserlere ya da geleneklere dayanan...anlatılardır”.

Hikâyeler yaşamları gerçek ya da gerçek dışı olayları özetler. Okuyanın ana fikre odaklanmasını ve bunu ona sezdirmeden yapmayı amaçlar. Bu görüşü savunan Özkaya'ya (1985) göre “ her sanat eseri gibi hikâyeye de duygu ve hayallere dayanır. Elbette ki hikâyede de belli bir fikir ve dünya görüşü işlenebilir. Yalnız, fikir meyvenin içindeki besleyici gıda gibi olmalıdır. Aslında her edebi eserin içinde bir hayat görüşü vardır”. Hikâyelerin de yazılmasında belli kurallar vardır. Hikâyeler yöntem olarak bir çok şekilde yazılabilir. Akyol (1999) hikayelerin nasıl olması gerektiğini şu şekilde açıklamıştır:

“Hikâyeler giriş, gelişme ve sonuç olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde sahne ve karakterler tanımlanarak, problemin çerçevesi çizilip, okuyucu hikâyeye motive edilmektedir. Gelişme bölümünde, problem bütün çıplaklığıyla ortaya konmakta ve problemin çözümü sürecinde ana karakteri engelleyen unsurlar ortaya konmaktadır. Karakter hakkında daha çok bilgi verilmekte ve bu bölümde okuyucu karakterle ilişki içerisine girmekte, onu ideal bir tip olarak benimsemeye çalışmakta veya tasvip etmemektedir. Bu bölüm hikâyenin en uzun bölümüdür. Sonuç bölümünde ise problem çözülmekte, dağınık bir şekilde verilen olaylar toparlanmakta ve okuyucu bu bölümde bir rahatlama içerisine girmektedir. Çünkü okuyucu olayların akışı içerisinde özellikle gelişme bölümünde duygusal ve zihinsel olarak etkilenmekte ve bu etkilenme herhangi bir sonuca bağlanmadığı için okuyucuyu rahatsız etmektedir. İşte sonuç bölümünde bu belirsizlik (rahatsızlığın kaynağı) ortadan kaldırılmaktadır”.

Bir hikâyeye okuyucunun gelişim özelliklerine göre seçilmelidir. Aşağıda Krathwohl'un duyuşsal alana göre hazırladığı taksonomide (davranışların sınıflandırılması) “öğrencilerin harita kullanımı” ile ilgili örnekten hareketle “hikâyeye anlatım yönteminin” açılımı verilmeye çalışılmıştır (Şimşek,2000).

Tablo 1: Krathwohl'un Duyuşsal Alanına Göre Hikâye Anlatımı

Basamak	Alt Basamak	Hikâye Anlatımı ile İlgisi
1) Alma	- Dinleme - Kabul Etme	Öğretmenin “ size bir hikâye anlatayım” sözünü dinler, öğretmenin hikâye okumaya başlamasını sessizce bekler.
2) Cevap Verme	Değerlere tepkide bulunur, dinler, cevap verir, kabulde gönüllü olur.	Hikâyeyi dinler ve istenileni yaptığı için mutlu olur.
3) Değerleme	Değer yargısını destekler veya reddeder.	Bu hikaye güzeldir. Çünkü hayal dünyasına hitap etmektedir. Bazı duygularını tatmin eder. Ya da bazı yönlerden beğenmemiştir, eleştirir.
4) Örgütleme	Kıyaslar, katılır.	Hikâyenin verdiği mesajda yer alan değer yargısı, tutum, davranış ve duygularla ilgili kendisi bir kıyaslama yapar.
5) Kişileştirme	Değişmeyen değer davranışı kişiliğinin parçası haline getirir.	Hikâyede geçen adalet, iyilik, dürüstlük, yardımlaşma insan sevgisi vs. gibi erdemlerin yeni karşılaştığı bir şekli veya yönünü örgütledikten sonra kendi hayat görüşüne uygun gördüğünü anlatır.

Yapılan araştırmalar sonucu herhangi bir hikâye sınıflamasına rastlanılmamıştır. Edebiyatçılar hikâyenin sınıflandırılmasının oldukça güç olduğu görüşündedirler. Ancak Şimşek (2000) yaptığı bir çalışmada, Çehov ve Maupassant tarzı olarak bilinen olay ve durum hikâye sınıflamasını araştırmanın dışında tutarak hikâyeler için farklı bir sınıflandırma yapmıştır. Bu çalışmada da Şimşek'in (2000) kullandığı sınıflandırma kullanımıdır.

Şimşek hikaye gruplamasını araştırmasına uygun olarak iki gruba ayırmıştır:

- 1- Konusunu tamamen kurgunun oluşturduğu hikâyeler (Magazin, doğa, hayvan, macera, tatil, aşk, mizahi vs)
- 2- Konusunu bir söylenceden almış hikâyeler (Mitoloji-efsane, destan, menkıbe, kıssa, latife, gazavatname-cenkname, mesnevi, halk hikâyeleri).

Bu sınıflandırmalar ışığında bu çalışmada kullanılan “Ay’a Yolculuk” hikâyesi, konusunu tamamen kurgunun oluşturduğu hikâye türlerindedir.(Ek:6)

Çocuklar için hikâye seçiminde dikkat edilmesi gereken çok önemli noktalar vardır. Anlatılacak olan hikaye öğrencinin düzeyine uygun olmalı ve hikayenin içeriğinin eğitsel-öğretimsel açıdan uygun olması gerekmektedir.

İnanılabilirlik, güvenilirlik ve bütünlük olmalıdır.

Hikâye, ilgi çekici bir giriş ile gereksiz ayrıntılardan arındırılmış, macera unsurları içermelidir.

Kantarcıoğlu’na (1988) göre hikâye “estetik duygulara yöneltilmelidir”(s.43).

Sınıf ortamı sakin olmalıdır (Rıza,1999,s.202). Öğrencilerle göz teması kurabilecek bir oturma düzeni olmalı ve öğretmen çocuk halkasının tam ortasında bulunmalıdır (Byrant,1905,s.94).

Hikâyenin uzunluğu ve anlatımın soyutluluğu yaşa uygun olmalıdır. Argo bir anlatım kullanılmamalı (Kantarcıoğlu, 1988,s.43) ve metin akıcı bir anlatıma sahip olmalıdır.

Dönem, olay ve karakterler birbirleriyle çelişmemeli, bir bütün oluşturmalıdır. Anlatım uzun sürmemeli ve tutarlı bir sonuca varılmalıdır. Şişirme üsluptan kaçınılmalıdır.

Kantarcıoğlu'na (1988) göre öğretmenin şefkatli ve sempatik olması, hayal gücüne hitap etmesi durumunda çocuklar, kendilerini hikâyedeki olay ve şahısların yerine koyabildikleri (empati) sürece hikâye istenilen bir ihtiyaç olur.

Bu araştırmada kullanılan bir yöntem olmasa da hikaye anlatım yönteminin bir diğer tekniği de hikayenin yarısının okunup devamının öğrenciler tarafından tamamlanması şeklindedir. Bu konuda John Finnes'in 6. sınıf öğrencileri için hazırladığı şatoyu tanıtan hikayesi ilginçtir. Hikâye, bir Ortaçağ şövalyesinin şato kapısını geceleri kapatmaması ile başlar. Yarıda bırakılan hikâye öğrencilere tamamlatılır. Sonuçta pek çok fikir ortaya çıkmıştır. Birbirinden çok farklı hikâyeler çocuklar tarafından anlatılmıştır (Finnes'ten aktaran Şimşek, 2000,s.66)

Hikâye anlatımı ister bütün, isterse yarı hikaye anlatımıyla gerçekleşsin sonuç yaratıcılığı geliştirme açısından önemli bir yere sahiptir. Durağanlıktan uzak, beynin hayal etmeye çalışması öğrencinin algılamasını güçlendirecektir.

Hikâye anlatım yöntemi yararlıdır. Çünkü hikâyeler çocukların hayal dünyalarının genişlemesine büyük ölçüde etki edebilecek edebi eserlerdir. Çocuk hikayenin fikrini kavradığı sürece geri kalan tüm ayrıntıları kendi hayal dünyasına göre şekillendirip sunum yapabilir. Bu yüzden her çocuğun aynı olaya yaklaşımı farklı sonuçlar doğurabilir. Bireysel farklılıkların ortaya çıkmasına ve öğrencilerin kendi fikirlerini rahatça ifade edebilmelerine büyük bir yarar sağlayan hikâyeler, çocuklar için etik, doğru ya da yanlış gibi kavramları neden sonuç ilişkisi içerisinde başka birinin hayatı üzerinden inceleme fırsatı yakalayabilecekleri bir ortam sunarlar.

“Hikâyelerin algılanması sırasında kullanılan zihinsel yapıları tanımlamaya çalışan ilk araştırmacılardan biri Barlett'tir.... Barlett, yaptığı deneysel çalışmalarda insanların öğrendikleri bir hikâyeyi yeniden üretmeleri sırasında hikâyenin bütününe ilişkin edindikleri izlenime dayalı olarak hikâyenin ayrıntılarını kendi tahminine göre yeniden inşa ettiklerini göstermiştir” (Coşkun,2005,s.9).

Derslerin geleneksel yöntemlerin dışına çıkmalarını sağlamada hikâyeler bir fırsat olarak düşünülmelidir. “Öğrencilerinin gerçekten etkin bir öğrenme ve düşünme sürecine girmesini amaçlayan öğretmenler , hazırlayacakları benzer çalışmalarla öğrencilerinin daha yaratıcı olmasını sağlayabilirler” (Dilidüzgün,2007,s.38).

Çocukta kitap sevgisi ve okuma ilgisinin uyanmasında çocuğun elini, gözünü ve kafasını çalıştıran materyaller de büyük rol oynar. Bunlar, genel olarak boyama ve resimli kitapçıklardır. Çocuk gelişiminde bu biçim etkinlikleri, geçici bir zaman için bir basamak olarak kabul etmek gerekir. Bu etkinliklerin hemen sonunda çocuk, serbest resim ve boyama çalışmalarına yönlendirilmelidir. Çocukları, asıl yaratıcı etkinliğe götürecek olan bu tür çalışmalardır. Bu çeşit etkinlikler çocuklara başarı zevkini tattırmada bir araçtır (Binbaşoğlu, 2003,s.107).

Hikâyeler, çocukların kendi hikâyelerinin ortaya çıkması bakımından da faydalıdır. Çocuğa dair sorulan çeşitli sorular onu anlatmaya teşvik edecektir. Örneğin:

- Sahip olduğun en iyi hediye ne?
- Bir yaraya sahip misin? Bu iz nasıl oldu?
- Hayatının en iyi/kötü anını hatırlıyor musun?
- Gerçekten sinirlendiğin bir zaman var mı?

Hikâye anlatım yöntemi dilin gelişmesine de yardımcı olur.

“Sınıfta hikâye anlatımı okumada bir alternatif olarak görülebilir. Eğer çocuk dinliyorsa hikâyeyi anlatıyor ve yeniden tekrar edebiliyorsa bu deneyim çocuk kitapla karşı karşıya kaldığında onun için değerli olacaktır ve kendi hikâyesini yazmaya başlayacaktır”(Howe ve Johnson, 1992,s.7).

Hikâye anlatımı hayat boyu süren bir aktivitedir. Hikâye anlatım yöntemi, müfredatların tüm bölümlerinde kullanılabilen yardımcı bir yoldur. Çünkü hikâye olayların ve fikirlerin düzenlenmesinde evrensel bir yoldur. Öğrencinin keşfetmesine, fikirlerini ve hislerini ifade etmesine yardımcı olur.

Hikâyeler bize ideal yaşama şartlarını yaratmada yardımcı olur. Boş alanlarımızı ayrıntılarıyla planlamamızı sağlarlar. Bazen de unuttuğumuz mesajları tekrarlarlar.

Hikâye anlatım yönteminin sınıfta kullanılmasının birçok aşaması vardır. Etkili bir hikâye anlatım yönteminin uygulanabilmesinin;

- Anlatılacak hikâyede bulunması gerekenler,
- Hikâyeyi anlatacak öğretmenin uygulamadan önce yapması gerekenler,
- Hikâyeyi dinleyecek öğrencilerin dikkat etmesi gerekenler,
- Hikâye anlatım yönteminin kullanılacağı sınıfta, ortamda olması gerekenler,
- Hikâye anlatım yönteminin sınıfta uygulanmasında kullanılacak teknikler,
- Anlatım sonrası değerlendirme soruları gibi aşamaları vardır. (Şimşek,2004,s.4)

Hikâyeler ya öğretmenler (veya sınıfa gelen misafir hikaye anlatıcıları) ya da öğrenciler tarafından anlatılır. Diğer öğrenme ve aktiviteler için doğrudan bir uyarıcı dahi olabilir. Hikâyede dans, drama, sanat, tasarım, araştırma ya da diğer dil tarzları yer alabilir.

2.2.1. Sınıfta Hikâye Anlatım Yönteminin Kullanılması Neye Fayda Sağlar?

- Hem öğretmenler hem de öğrenciler eğlenceli deneyimlere açık olurlar ve hikâyeler konu açıklamalarında çeşitlilikleri mümkün kılar.
- Hikâye anlatımında öğretmenler kendi potansiyellerini farkına vararak tecrübe edinirler ve sınıflarında bir hikaye anlatıcısı olarak model olurlar. Böylece öğrencilerine daha iyi hikaye anlatıcıları olmaları için imkan sağlarlar.
- Hikâye yöntemi dramatik oyunlarla birleşerek çocuklara birçok rolü denemelerine izin verir, onların empati yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olur (Zipes,2004,s.28).

2.3. Yaratıcılık

“Batı dillerinde yaratıcılık anlamına gelen *cr ativit * (fransızca) ve *creativity* (ingilizce) sözcükleri, latince *creare* sözcüğünden türemiŐtir” (Balcı,2005,s.113).

Yaratıcılık, geliŐmenin, ilerlemenin temeli olduğu gibi, eğitim ve öğretimin de temelidir. Bu nedenle, eğitimde “yaratıcılık” üzerinde çok durulur. Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 2. maddesinde, milli eğitimin genel amaçları belirtilirken yetiŐtirilecek kişinin “yaratıcı ve verimli” bir kişi olması da istenmektedir.

“Yaratıcı birey meraklıdır, sürekli soru sorar ve tahminlerde bulunur. SıradıŐı Şeylere merak duyar, kurcalar öğrenmeye ve keŐfetmeye çalıŐır. Özgür davranır, bağımsız karar verebilir. Esnek ve çabuk düŐünebilme yetisine sahiptir. Yeni olanı yakalayabilme, mevcut olanı geliŐtirebilme çabası vardır” (Yılmaz,2007,s.20).

“Yaratıcılık; oluŐmuŐ kalıpların kırılması, yaŐantıların açık tutulması, bilinmeyenlere başarılı bir adım atılması, insanoğlu tarafından izlenen ana yollardan yeni yollara geçilmesi, başka Şeylere yol açabilecek Őeylerin ortaya konulması, düşünceler arasında yeni bağların kurulması veya yeni iliŐkilerin görülmesidir” (Rıza;1999,s.34).

Binbaşıoğlu’na (2003) göre  ğretmen, “yaratıcılık”a yönelik kapıyı daima açık bırakacaktır. Onun teşvik edici tutum ve davranışları, genellikle buna yeter. “Hayal etme ve ıraksak düşünme ise yaratıcı düşünme sürecinin iki bileŐenidir. Öğretimde yaratıcı düşünmeyi ortaya çıkarıcı ve destekleyici ortamlar, öğrencilerin hayal etme yeteneklerini kullanarak kavramlar hakkında kaliteli zihinsel modeller oluşturmaları için onlara fırsatlar sağlayabilir. Aynı zamanda yaratıcı  ğretim, öğrencilerin karŐılarına çıkan problemlere çeşitli ve özgün  z m yolları üretebilen bireyler olmalarına da yardımcı olacaktır” (Atasoy,Kadayıfçı ve Akkuş, 2007).

“Yaratıcılık bir tür meydan okumadır.” Bunları yaparken başka alanlardan beslenmek gerekir. Tüm bunların yerini bulması ve değerlendirilmesi de öğrenciyi araştırmaya yöneltmek ve daha çok seçenek sunmalarını sağlamakla olur. Çok konu yerine yeterli konu ve bu yeterli konunun araştırılması, fazla olasılık ve seçeneklerin olmasına dikkat edilmesi, yönlendirilmesi söz konusudur; müdahale edilmesi değil. Sınırları zorlamak alışkanlıkları sorgulamak... İşte Sanat Eğitimi budur bir anlamda. W. BERNBACH, “yaratıcılık bir disiplin sorunudur” der, evet Sanat Eğitimi bir disiplin eğitimidir. Öğrenciyi çalışma tarzında özgür bırakmak ama çalışmasında disiplin istemek. Ancak bu disiplinle, düşünsel derinlik ve estetik problemlerde tasarımlar yaratılabilir. Yaratıcılık disiplinle örtüşür” (Çellek,2003).

Yapılan araştırmalar, nicelik bakımından yetkin olmanın, yani bilgi ve deneyimin fazlalığının her zaman yeniliği doğuran bir olgu olmadığını ortaya koymuştur. Saatler süren bir çalışma sonunda resim yapan bir çocuğun ürününde yaratıcı öğeler, aynı sürede pek çok resim üreten çocuğunkinden daha çok olabilir.

Buna karşılık yine araştırmalar ve gözlemler üretkenliğin her zaman bir niteliğe olanak vermese bile çoğu kez yaratıcılığa giden yolu açtığını göstermiştir. Ancak, çok çalışmanın yeniliğe olanak vermesi, ürünlerde gözlenebilir bir değişimin elde edildiği zamanlarda gerçekleşir. İşte bu zamanlardadır ki nicelik niteliği doğurur. Okullarda sanatta öğretimin yer aldığı ve öğrenmeyle yaratıcılığın birlikte geliştiği böyle durumlardır. Yoksa yaratmaya temel olacak birikim olmadan öğrenciden yaratıcı davranış beklenemez (Kırıçoğlu,2005).

Sentezleme ve analizi çok iyi koteranlar daha yaratıcı bireylerdir. Yaratıcılar, olanakları zorlar. Özünde farklılık yatar. Önceden birbiriyle ilişkisi olmayan kavram ve görsel unsurlar arasında bağlantılar kurma yeteneğidir yaratıcılık. Tabii hayal gücü olmadan da düşünce üretilemez. Yaratıcı insan okuyan, gözlemleyen, dinleyen ve araştıran bireydir.

Yaratıcılığı Geliştiren Yöntemler

- Kapsamlı düşünme; birden fazla yöntem
- Beyin fırtınası, grup çalışması
- Kuluçka yöntemi
- Not alma yöntemi
- Sentez yöntemi
- Görsel incelemeler

2.4. Ergenlik Öncesi Evre (9-11 Yaş)

Birçok araştırmacı çizgisel gelişim evrelerini belirlemiştir. Bu evrelerin isimlendirmesi birçoğunda benzerlik gösterir (S.Buyurgan ve U. Buyurgan,2007).

Lowenfeld'in belirlediği çizgisel gelişim evreleri şöyledir:

1. Karalama evresi (2 ile 4 yaş arası)
2. Şema öncesi evre (4 ile 7 yaş arası)
3. Şematik evre (7 ile 9 yaş arası)
4. Ergenlik öncesi evre (9 ile 11 yaş arası)
5. Mantık çağı (11 ile 13 yaş arası)
6. Ergenlik krizi (13 yaş ve ötesi)

Piaget "ergenlik öncesi evre"yi "çete çağı" olarak isimlendirmiştir.

"Bu evrede çocuklar ne çizeceklerini uzun uzun düşünürler, yaptıklarını beğenmezler, olması gerektiği biçimde yapamadıklarını sanıp cesaretlerini yitirirler. Çocuğun bu yıllarda kendini anlatma gücüne olan güveni sık sık sarsılır. Kısaca yaratıcı etkinliklerinde beceriksiz ve şaşkındırlar" (Yavuzer,1998,s.66).

S.Buyurgan ve U. Buyurgan'a (2007) göre ise bu evredeki öğrencilerin resimlerinde renk karışımları, hareket hissedilir. Perspektif sorunu henüz tam çözülemez. Küçük çocuğun kendini yalın ve saf, son derece özgür ifadesi, okul çağında gelişmeye başlayan gerçeği yansıtma becerisi ile birlikte geliştirilebilirse çocuğun yaratıcılığı kesintiye uğramadan devam eder.

Öğrenci yapamama endişesi taşıdığı için cesaretini kaybeder. İşte tam burada öğretmen duruma müdahale etmelidir.Öğrencinin cesaretini yerine getirerek çizgisel gelişim basamağını aksatmayacak bir şekilde yönlendirme yapması gerekir. Fakat burada öğretmenin de çok dikkatli olması gerekir. Kendi çıkışını öğrenci bulmalıdır. Bu yüzden öğretmen yol gösterici olmalıdır. Ona seçenekler sunarak, hayal dünyasında daha geniş ve rahat bir ortam oluşturmasını sağlamalıdır.

Öğrenme ,üç ana bölümden oluşur. Bunlar; bilişsel (kognitif) , duyuşsal (affective) ve devinişsel (psikomotor) öğrenmelerdir. Bilişsel alan, yıllardır süregelen bilgi aktarım olayıdır, yani öğrenciye yeni bilgi, tanım ve kavramlar öğretmek bilişsel alana girer. Duyuşsal alan, çocukların duygularına hitap etme olayıdır. Örneğin derse katılmaya istekli kılmak duyuşsal alana girer. Psikomotor alan ya da diğer adı devinişsel alan ise çocukların fiziksel yönlerine hitap etmektir.

Tablo 2: 9-11 Yaş Fiziksel, Sosyal, Duygusal ve Zihinsel Gelişim Özellikleri

	Fiziksel Gelişim (Motor)	Sosyal Gelişim (Aile-Arkadaş-Okul)	Duygusal Gelişim (Kişilik-Değerler)	Zihinsel Gelişim (Bilişsel)
1	Kendine verdiği değer ve diğerlerini etkileme açısından fiziksel yetenekler daha önem kazanır.	Aile Anne-baba rehberliği ve desteğinin çocuğun okul başarısı üzerinde etkisi vardır.	Heyecanlar/Duygular Diğer insanların duygularına olumlu veya olumsuz bir şekilde tepki verirler.	Düşünce Uzun süreli ilişkileri vardır. Planlar yapar ve konuyla ilgilenirler.
2	Kızlar erkeklere göre daha hızlı gelişme kaydederler; boyları daha uzundur;daha güçlüdürler ve kas kordinasyonu daha gelişmiştir.	Anne-babanın ilgisi ve teşviki çocuğun ev dışı ilgilerinin ve aktivitelerinin genişlemesinde büyük rol oynar.	Eleştirilme ve alay edilme konusunda hassastırlar.	Benzerlikleri görürler. Çünkü iki obje gözlemlenebilen özellikleri veya soyut özellikleri paylaşıyordur.
3	Enerjiktir. Fiziksel aktiviteler daha önemli olmaya başlar.	Anne-babalar kişisel ve sosyal sorumluluklar almada çocuğa yardım ederler.	Yetişkinlerle sıcak, arkadaşça ilişkiler kurmaya çalışırlar.	Pratik çözümler bekleyen ortamlarda mantıklı düşünceler ileri sürebilirler.
4	Bu yaş periyodunun sonuna doğru kızlarda ergenlik gelişimi hızla başlar.	Arkadaş Değişebilen ve yaşlıları tarafından empoze edilen kurallarla fazla ilgili olurlar.	Endişeler daha çok kişinin kendisine saygısını ve güvenini tehdit eden olaylarla ilgilidir.Örneğin, anne-babadan birini kaybetme,ailenin ekonomik durumunda bozukluk gibi...	Sebeup-sonuç arasındaki ilişkiyi anlamaya başlarlar.
5	Erkek çocukların fiziksel gelişiminde durgunluk görülür.	Yaşlılar, cinsel konular hakkında doğru ya da yanlış bildiklerini paylaşırlar.	Değerler Tutumları, sosyal değerleri ve inanç sistemlerini sorgular ve test ederler;bu da duygusal çatışmaya yol açabilir.	Para kavramı gelişmiştir ve para üstü almayı ,para bozdurmayı doğru bir şekilde yapar.
6	Kişisel temizliğiyle ilgilenme sorumluluğunu alabilirler.	Yarışma ve rekabet ortamından hoşlanırlar, hırslıdırlar.kendileriyle gurur duyarlar.	Yetişkin rol modelleri,kabul edilebilir davranışlar hakkında çocuklara ipuçları verir.	Zaman kavramı gelişmiştir, ileriye dönük planlar yapabilir.

7		Kızlar ve erkeklerin ilgi duydukları konular farklıdır.	Kuralların sebeplerini anlarlar ve davranışlarını bu kurallara göre ayarlarlar.	Dil Okuma ve dil yetenekleri diğer çocuklardan farklı olabilir.
8		Kızlar ve erkekler arasındaki farklılıklar, sık sık tartışmalara yol açar.	Kendi davranışlarını değerlendirmeye başlar,kendileri için standartlar belirler, davranışlarının sorumluluklarını üstlenirler.	Fikir alışverişi yapar; konuşmak ve tartışmaktan hoşlanır.
9		Kızlar ve erkekler ayrı gruplar oluştururlar.	Kişilik Cinsiyet rollerine uygun hareket eder.	Soyut kelimeleri daha fazla kullanmaya başlar.
10		Özellikle aynı cinsten olan yaşlılarla fiziksel oyunlar oynanırken aşırı enerji sarf edilir.	Kişisel bağımsızlıklarını kazanır.	Argo kelimeler kullanmaya başlar.
11		Hem erkekler,hem de kızlar hobileri ile ilgilidirler.	Sahip oldukları eşyaların öneminin farkındadırlar.	
12		Yaşıt grubunun bu yaşlardaki çocuklar üzerindeki etkisi gittikçe artar.	Kendilerini birçok konuda yeterli hissederler,ev dışı veya evdeki işleri bağımsızca yapabilirler.	
13		Okul Okul aktivitelerindeki aşırı hız, başarısızlıkla başa çıkmayı zorlaştırabilir.		
14		Öğretmenin desteği ve beğenisine olan ihtiyaç devam eder. Sorumlulukları yerine getirebilir.		

Bu dönemde çocukların en büyük gereksinimlerinden biri kendi kişiliklerini bulmaları, güçlerinin farkına varmaları ve grupları içinde kendi ilişkilerini geliştirebilmeleridir. İkinci olarak da her çocuğun, çevresi ve çevresini oluşturan nesnelere ve malzemelere olan içten ilişkisini keşfetme ihtiyacı gelmektedir.

2.5. Ergenlik Öncesi Evre Çocukları için Hikâye

Sınıfta anlatılan hikâyeler öğretmenler tarafından öğrencilerin zihinsel gelişimlerine göre sadeleştirilip anlaşılır bir hale getirilebilir. Oğuzkan'a (2001) göre "hele küçük çocuklara anlatılan hikâyelerde yer, kahraman veya eşya adlarının değiştirilmesi çok kez bir zorunluluk haline gelir. Bu değiştirme işi çocukların anlayış gücüne göre tayin edilir"(s.31). Hikâyeler yaşanan olayların düzenlenmesinin en yaygın yoludur. Bu yüzden her genç çocuk, dolaylı yoldan hikâyelerin nasıl yapılandırıldığını , hikâyeden ne umulduğunu, nasıl cevaplanacağını bilecektir. Bu, çocuğa okullarda kazandırılması gereken bir yetenektir.

Çocukların ilgisini çekebilecek ve bu sayede onlara okuma alışkanlığı kazandıracak çok fazla hikâye konusu vardır. Bu çeşitlilikten faydalanılmalıdır.

"Çocukları ilgilendiren, aydınlatan öyle çok konu vardır ki, pervasız, gözüpek uçuşlar, uzun araştırma yolculukları, yer sarsıntıları, yeni buluşlar ve daha birçok başka görülmedik yada az görülen olaylar. Bu çeşitten yayımlanan bir çocuk gazetesi yada dergisi kaçınılmaz bir ihtiyacı dindirebilir. Bununla çocuğun adım adım, ozanlarımızın, düşünürlerimizin, sanatçı yazarlarımızın dünyasına iletecekleri kendiliğinden anlaşılır..."(İnan'dan aktaran Oğuzkan 2001:149).

Fakat bu konuların seçiminde oldukça dikkat edilmelidir. T.C. Kültür Bakanlığı'nın 1998 yılında Ankara'da yapılan Ulusal Yayın Kongresi raporlarında da söylendiği gibi "... çocuğun ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını (güven, sevme-sevilme, başarıma, bir grubun üyesi olma, değişiklik, öğrenme, estetik) karşılaması, her şeyden önce zevkle okunması gerekir. Çocuğun sevmediği bir eser klasik bile olsa iyi bir eser değildir." Bu bağlamda araştırmayı içeren 5. sınıf (9-11 yaş) çocuklarının hangi konulara ilgisi olduğunun saptanması gerekmektedir.

Hikâyelerde genellikle bir çatışma vardır. Bunu "problem" diye de ifade edebiliriz. Sözü edilen çatışmayı Lukens (4) dört şekilde ele alıyor:

- 1) Tabiat ile karakter arasında çatışma,
- 2) Toplum ile karakter arasında çatışma,
- 3) Karakterler arasında çatışma,
- 4) Karakterin kendi iç çatışması.

Hikâyede olayların sıralanışı önemlidir. "Problem" hikâyenin başlangıcında ortaya konan çatışmadır. "Engeller" karakterin veya karakterlerin çözmeye çalıştığı problemin çözümünü zorlaştırıcı unsurlardır. Özellikle gelişme bölümünde yer alırlar. "Doruk" problemin çözülmekte olduğu en heyecanlı noktadır. Bu kısım gelişme ile sonucu ayıran kısımdır. Bütün teşebbüsler gerçekleştirilmiş ve problem bir sonuca bağlanmak üzeredir.

Diğer önemli bir unsur da sahnedir. Hikâyeler akla gelebilecek her yerde gerçekleşebilir. Örneğin değişik iklim şartlarında gerçekleşebilir. Gece veya gündüz olabilir. Geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanda gerçekleşebilir. Karakterler incelenirken onların neye benzediği, neler yaptığı, neler söylediği ve nasıl düşündükleri önemlidir. "Tema" hikâyenin altında yatan anlamdır. Bazen açıkça ifade edilir bazen de imâ yoluyla ifade edilir.

“Yazarın bakış açısı da ayrı bir unsurdur. Yazar anlatımını birinci ağızdan (ben) yapabilir. Herşeyi bilen pozisyonunda anlatabilir. Bir karakter üzerinde yoğunlaşarak veya karakterlerin üzerinde durmadan olayları anlatabilir” (Akyol,1999).

Bu dönemin çocuk edebiyatı araçları şunlardır : Çocuk gazete ve dergileri, kitaplıklar, masal, öykü, fabllar, roman, şiir, dramatisasyon, türküler, destan, plâklar, albümler, biyografiler, sinema, televizyon oyunları.

Kantarcıoğlu'na (1991) göre; 9-10 yaşlarındaki bir çocuğun ilgisini daha çok masallar, alet ve icatlar, meşhur adamların hayatları çeker.

% 32 Harp ve casusluk

%29 Okul ve spor

%16 İzcilik

%23 Sergüzeşt

A.F.Oğuzkan (2001) ise çocuk hikâye ve romanlarında bulunması gereken başlıca özellikleri şu şekilde sıralamaktadır:

- Çocukların ilgilerine, hayat tecrübelerine ve kavrayış güçlerine uygun konu.
- Çocuk düşüncesine aykırı olmayan sade ve gerçekçi bir plan.
- Mantıklı sonuçlarla biten hareketli olaylar.
- Somut,doğru, fakat dikkati dağıtmayan ayrıntılar.
- Özellikleri iyi anlatan, gerçekliğe uygunluğu bakımından hiç kuşkuya yer vermeyen kişiler(şahıslar, kahramanlar)
- Kısa cümle ve paragraflar ile kısa , bol ve canlı konuşmalara dayalı sürükleyici bir anlatım.
- Çocukların seviyesine uygun basit ruh çözümlemeleri
- Kabalığa kaçmamak ve yerinde olmak şartıyla güldürücü sahneler veya konuşmalar.
- Küçük şeylere (ayrıntılara) karşı sürekli bir ilginin uyandırılmış olması.
- Her durumun heyecanlı yanlarının daima belirtilmesi.
- Metinle ilgili güzel ve anlamlı resimler.

3 . YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın kavramsal çerçevesi belge ve arşiv tarama yöntemiyle oluşturulmuştur.

Bu araştırma, Ankara ilindeki ilköğretim okullarından Çubuk Akkuzulu İlköğretim Okulu'nda gerçekleştirilmiş; yöntemi ise hikaye anlatım yönteminin yaratıcılığa etkilerini incelemeye yönelik olarak oluşturulmuştur.

Bu araştırma hem deneysel hem de betimsel niteliktedir. Araştırmanın uygulama aşamasında deneysel yöntem izlenmiş; fakat sonuçlar betimsel olarak değerlendirilip, yorumlanmıştır. Bu sebeple araştırmanın nitel bir araştırma olduğu, yöntem bakımından ise klasik deneysel yöntemi içerdiği söylenebilir.

Bu araştırmanın nitel olmasının sebebi, hikaye anlatım yönteminin yaratıcılığı etkileyip etkilemediğinin öğrenilmek istenmesidir. Cinsiyet, yaş, ekonomik durum gibi değişkenlerin yüzdelerle dilimleri, yani nicel veriler araştırmanın amacına ulaşmasında yeterli olmayacaktır. Araştırma ne kadar, ne miktarda, ne sıklıkla gibi soruların cevaplarının elde edileceği araştırmalardan farklı olarak, nasıl ve ne şekilde gibi soruların yanıtını aramaktadır. Bu nedenle araştırma niteldir.

Ekiz'e (2003) göre nitel araştırmanın en önemli özelliği , üzerinde araştırma yapılan kişilerin bakış açılarıyla araştırılan olay , olgu, norm ve değerleri incelemeye çalışmasıdır. Bu inceleme sırasında , araştırma yapılan kişilerin oluşturdukları ve kullandıkları dil, anlamlar , kavramlar üzerinde durup onları anlamak ve bunların araştırılan kişiler için ne anlam ifade ettiğini ortaya çıkarmaya çalışmak, önemli bir çalışma stratejisidir. Bu çalışmada; 5. sınıf öğrencilerine uygulanan hikaye anlatım yöntemi ile öğrencilerin resimlerinde yaratıcılığa ilişkin ne gibi durumların ortaya çıktığı incelenmiştir.

Araştırmanın uygulama kısmında ise nicel araştırmaların bir yöntemi olan deneysel yöntem kullanılmıştır. “Doğa yada fen bilimlerinde yaygın bir biçimde kullanılan deneysel yöntem benzer bir biçimde eğitim için de kullanılmaktadır” (Ekiz,2003). Deneysel yöntem, iki çeşittir: klasik ve yarı-deneysel yöntem. Bu araştırma için klasik deneysel yöntem kullanılmıştır. Araştırmada bu yöntemin kullanılmasının sebebi; yöntemin, kontrol ve deney grupları ile güvenilir bir karşılaştırma olanağı vermesidir. Amaç, hikaye anlatım yönteminin yaratıcılığa olan etkilerini, belirlenen kriterler çerçevesinde incelemek, yani bir yöntem değerlendirmesi yapmaktır. Bu bağlamda; belli bir zaman dilimi içerisinde yöntemin uygulandığı ve uygulanmadığı durumlar hakkında bilgi edinilmesi gerekmektedir. Bunun da en iyi olarak, klasik deneysel yöntemle elde edilebileceği öngörülmüştür.

Ekiz’e (2003) göre klasik ve en yaygın biçimde bilinen deneysel yöntem, “deney ve kontrol grupları diye adlandırılan iki farklı grubun araştırmaya dahil edilmesi, uygulamadan sonra elde edilen sonuçların her iki gruba karşılaştırılmasından oluşan bir yöntemdir. Araştırma yürütülürken araştırılacak kişiler iki gruba ayrılır. Deney grubuyla çalışma yapılırken ya da bu grup işleme tabi tutulurken, kontrol grubuna hiçbir biçimde etkide bulunulmaz”.

Araştırma, amaç ve düzey yönünden “uygulama”, uygulandıkları ortam yönünden “alan”, bilgilerin sağlanması ve kullanılması yönünden ise “deneysel” bir araştırmadır .

Tüm bunlar göz önüne alındığında araştırma aşağıda belirtildiği şekilde gerçekleştirilmiştir.

Araştırma için Çubuk Akkuzulu İlköğretim Okulu’ndan iki tane 5. sınıf şubesi seçilmiştir (5/A ve 5/B). Bu şubelerin her birinden 15’er öğrenci random (şans) tekniği ile seçilerek kontrol ve deney grupları oluşturulmuştur.(Ek:2 ve Ek:3)

Araştırmanın uygulanmasında, Jules Verne'nin "Ay'a Yolculuk" hikâyesi araştırmacının kendisi tarafından 5. sınıf düzeyinde özetlenmiştir. Hikâyenin uygunluğu konusunda uzman görüş alınmıştır.(Ek:6)

Yapılan uygulamaların değerlendirilmesi için de "ilköğretim 5. sınıf yaratıcılığı inceleme kriteri" uzman görüşler alınarak oluşturulmuştur.(Ek: 7)

Deneysel yöntem ile yapılan diğer çalışmalar bakıldığında genelinde "ön test" ve "son test" modelli araştırmalar görülmektedir. Fakat bu araştırma aynı zamanda bir yöntem değerlendirmesi olduğu için ön test uygulaması yapılmamıştır. Varsayımlarda da belirtildiği gibi, uygulama kapsamındaki 30 öğrencinin yaratıcılık derecelerinin birbirine eşit olduğu varsayılmıştır. Bu varsayıma uygulama okulu resim öğretmenin görüşleri alınarak ulaşılmıştır. Araştırma bu varsayım üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Deney ve kontrol gruplarının birbirinden etkilenmesini önlemek amacıyla ilk önce kontrol grubuna uygulama yaptırılmıştır. Kontrol grubu ile ders, yönetmeliğe uygun bir şekilde ders planı dahilinde gerçekleştirilmiştir.(Ek:5) Geleneksel yöntemle işlenen bu derste öğrencilere sadece hikayenin ana fikri, aynı zamanda başlığını da oluşturan "Ay'a Yolculuk" konu olarak verilmiştir. Ders süresi içerisinde dışarıdan hiçbir etki almaksızın , diğer ders saatlerinde olduğu gibi gerçekleştirilmiştir. Araştırma 5/A kontrol grubu şubesinden 15 kişi ile 7 Mayıs tarihinde, 1 ders saati(40 dk) süresinde gerçekleştirilmiştir.

Deney grubuyla olan araştırma ise hikâye anlatım yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubunda olduğu gibi dersin işlenişi ders planı dahilinde gerçekleştirilmiştir. (Ek: 4) Konudan haberdar olmayan öğrencilere "Ay'a Yolculuk" hikâyesi araştırmacı tarafından anlatılmıştır. Anlatım gayet doğal bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Yer yer vurgular ve ses tonu değişikliği yapılarak öğrencilerin dikkatinin dağılması önlenmiştir. Anlatımda abartılı hareketlerden kaçınılmıştır. Hikâye anlatımı 10-15 dk sürmüştür. Uygulama çalışması içinde öğrencilere 40+ 40 dk, 2 ders saati süre verilmiştir. Deney grubu uygulama çalışması, 5/B şubesinden 15 kişi ile 14 Mayıs tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Deney (40 dk) ve kontrol (40 + 40 dk) gruplarına farklı süreler verilmesinin sebebi; deney grubuna anlatılan hikâyenin (10-15 dk) öğrencilerin çalışma sürelerini kısıtlamaması içindir. Deney grubuna ilk ders saati hikâye anlatılmış ve ikinci ders saati kontrol grubunda da olduğu gibi uygulamaya geçilmiştir. Böylece iki grubunda çalışmalarının aynı sürede tamamlanması sağlanmıştır.

Araştırmanın uygulanması sonucunda elde edilen kontrol grubu (5/A) ve deney grubu (5/B) uygulamaları, uzmanlarca ortak karar sonucu belirlenen “5. sınıf yaratıcılığı inceleme kriteri” ile oluşturulan 3 kişilik uzman komisyonu tarafından değerlendirilmiş, sonuçlar araştırmacının kendisi tarafından ortaya konulmuştur.(Ek: 7) Her bir kriter için uzmanlardan 1 ile 5 arasında puanlama yapmaları istenmiştir. 8 maddelik kriterle incelenen her resim için 3 uzmanın puan ortalamaları, o resmin notunu oluşturmuştur. Böylece 8 maddelik kriterin her bir kriteri için en yüksek puan 5, en düşük puan ise 1 olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın uygulama kısmında, resim tekniklerinde bir kısıtlama yapılmamış, sadece çalışmanın renkli olması istenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Ankara İli İlköğretim 5. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Örneklem ise Çubuk Akkuzulu İlköğretim Okulu 5. sınıf'tan 30 öğrenci oluşturur. Rastgele seçilen 15 deney ve 15 kontrol grubu olmak üzere toplam 30 öğrenci bu araştırmada yer almaktadır. (Ek:2 ve Ek:3)

Gruplar	Şube	Kişi Sayısı	Dersin İşlenişi
Deney Grubu	5/B	15	Hikaye Anlatım Yöntemi (Ay'a Yolculuk hikayesi)
Kontrol Grubu	5/A	15	Geleneksel Yöntem

Tablo 3: Uygulama Evreni

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın kavramsal çerçevesi; ilgili literatürün taranması ile gerçekleştirilmiş, hikâye olarak da Jules Verne'nin hikâyesi seçilmiştir.

“Balonla Beş Hafta” adlı romanı ile büyük ün kazanan Jules Gabriel Verne (1828-1905), Fransız bilim kurgu yazarıdır. Birçok icadı önceden tahmin ettiği için 'bilim falcısı' lakabı ile anılır. Denizaltı, uzay yolculuğu gibi onun zamanında olmayan birçok olayı öngörmüştür. “İnatçı Keraban” adlı romanında, Osmanlı İmparatorluğu ve Türk insanını anlatmıştır.

Bilim kurgu romancılığının öncüsü sayılan Jules Verne, yazılarında ele aldığı konuların değişikliğiyle çocukların hayal dünyalarına yeni kapılar aralamayı başarmıştır. Bu sebeple yazarın Ay'a Yolculuk hikâyesi, araştırma için uygun bulunmuştur.(Ek:6) Seçilen bu roman araştırmacının kendisi tarafından 5. sınıf öğrencilerinin gelişimlerine uygun olarak özetlenerek sunulmuştur. Hikâyenin uygunluğu uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır.

Ay'a Yolculuk adlı hikâyede Jules Verne, çocukların hayal güçleri için zengin malzemeler sunmaktadır. Buradan yola çıkarak öğrencilerin aşına olmadığı fakat oldukça ilgilerini çekecek bu bilim-kurgu hikayesi ile zihinlerinde kendi özgün imgelerini yaratmaları amaçlanmıştır.

Değerlendirmeye yönelik veriler ise alanında uzman kişilerce onaylanmış “5. sınıf, yaratıcılığı inceleme kriteridir”. Bu kriterin oluşturulması şu şekilde gerçekleşmiştir. İlk önce araştırmacı tarafından literatürün taranması ile 20 maddelik yaratıcılığı inceleme kriteri oluşturulmuştur. Daha sonra da bu kriterler alan içinden 3 uzmanın görüşleri alınarak ortak kararlar ile içeriklerinden 8 madde seçilmiştir. (Ek:7)

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizi, deney ve kontrol gruplarının uygulama sonucu yaptıkları resimler, oluşturulan komisyon tarafından “5. sınıflara yönelik yaratıcılık kriteri” ile değerlendirilmiştir.

Değerlendirme; oluşturulan uzman kurulun 15 deney, 15 kontrol grubu öğrenci resimlerini bu 8 maddelik “yaratıcılığı inceleme kriteri” ile değerlendirmesiyle oluşturulmuştur. Her bir kriter için uzmanlardan öğrenci resimlerine 1 ile 5 arasında puanlama yapmaları istenmiştir. 8 maddelik kriterle incelenen her resim için 3 uzmanın puan ortalaması, o resmin notunu oluşturmaktadır. Bulgular ise elde edilen bu rakamsal değerlerin kontrol grubu ve deney grubu karşılaştırılarak yorumlanmasıyla elde edilmiştir. Araştırma puanlamasında 5 çok başarılı, 4 başarılı, 3 orta derecede başarılı, 2 başarısız, 1 ise çok başarısız olarak belirlenmiştir.

Bulguların frekans ve yüzde değerleri bilgisayar ortamında elde edilmiştir. Grafik ve tablo seçenekleriyle bu değerler araştırmacının kendisi tarafından yorumlanarak sonuca ulaşılmıştır.

4. BULGULAR ve YORUMLAR

Araştırmada; İlköğretim I. kademe görsel sanatlar eğitimi dersinde hikaye anlatım yöntemin yaratıcılığa olan etkisini saptamak amacı ile, Ankara ili Çubuk Akkuzulu İlköğretim Okulu, 2008-2009 eğitim-öğretim yılında 5. sınıfta okuyan toplam 30 öğrencinin resimleri, uzmanlarca güvenilirliği saptanmış “5. sınıf yaratıcılığı inceleme kriteri” ile yine uzmanlar tarafından değerlendirilmiştir. (Ek: 7)

4.1. Deney Grubu Öğrenci Resimleri Değerlendirmeleri

Not: Bu bölümde uzmanlar deney grubu öğrenci resimlerine 1-5 arasında puan vermişlerdir. Her bir resim için D-1 , D-2 gibi kodlanmıştır.

Şekil 1: D-1 Öğrenci Çalışması

Tablo 4 : D-1 Resmî Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	4	4	5	4
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	3	3	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	3	3	4	3
6. Estetik düzenleme derecesi	4	4	4	4
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	4	4	4	4
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	5	5	5

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-1 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinallik kriterine göre başarısız, renk kullanımında özgünlük ve verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme kriterine göre orta derecede başarılı, düşüncelerinde özgün olabilme, başlanan işi sonuçlandırabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme dercesinden de çok başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarılı olduğu söylenebilir.

Şekil 2: D-2 Öğrenci Çalışması

Tablo 5 : D-2 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	3	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	1	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	3	2	3

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-2 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinden ise orta derecede başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 3: D-3 Öğrenci Çalışması

Tablo 6 : D-3 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	1	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	3	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük Derecesi	1	1	1	1
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	1	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	2	2	2

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-3 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği ve renk kullanımında özgünlük kriterlerinden çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme, tekniği özgür kullanabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinden başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinden ise orta derecede başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

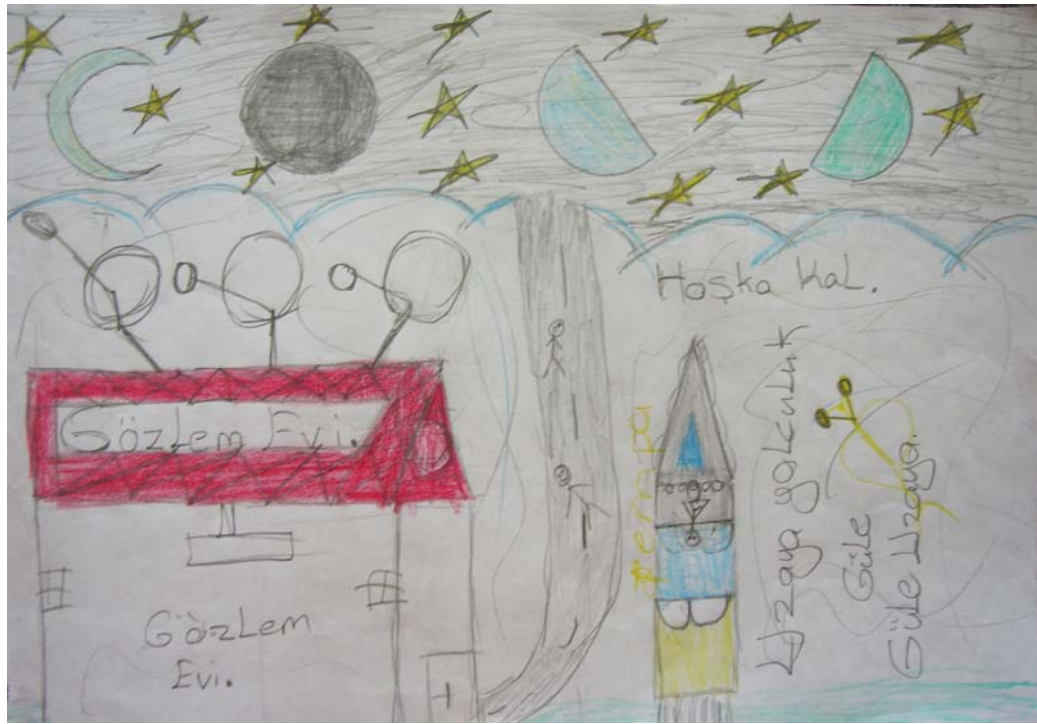

Şekil 4: D-4 Öğrenci Çalışması

Tablo 7 : D-4 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	3	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	3	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	3	2	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	3	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	3	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	3	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-4 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme ve başlanan işi sonuçlandırabilme kriterlerinden orta derecede başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinden ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 5: D-5 Öğrenci Çalışması

Tablo 8 : D-5 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	3	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	3	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	3	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	3	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-5 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orijinalliği kriterinden çok başarısız, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme ve başlanan işi sonuçlandırabilme kriterlerinden orta derecede başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinden ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 6: D-6 Öğrenci Çalışması

Tablo 9 : D-6 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1.UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	4	3	4	4
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	3	4	4
3. Resme konulan ismin orijinallik derecesi	2	2	1	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	3	3	3	3
6. Estetik düzenleme derecesi	3	2	3	3
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	3	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-6 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden başarısız, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve estetik düzenleme kriterlerinden orta derecede başarılı düşüncelerinde özgün olabilme, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinden ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarılı olduğu söylenebilir.

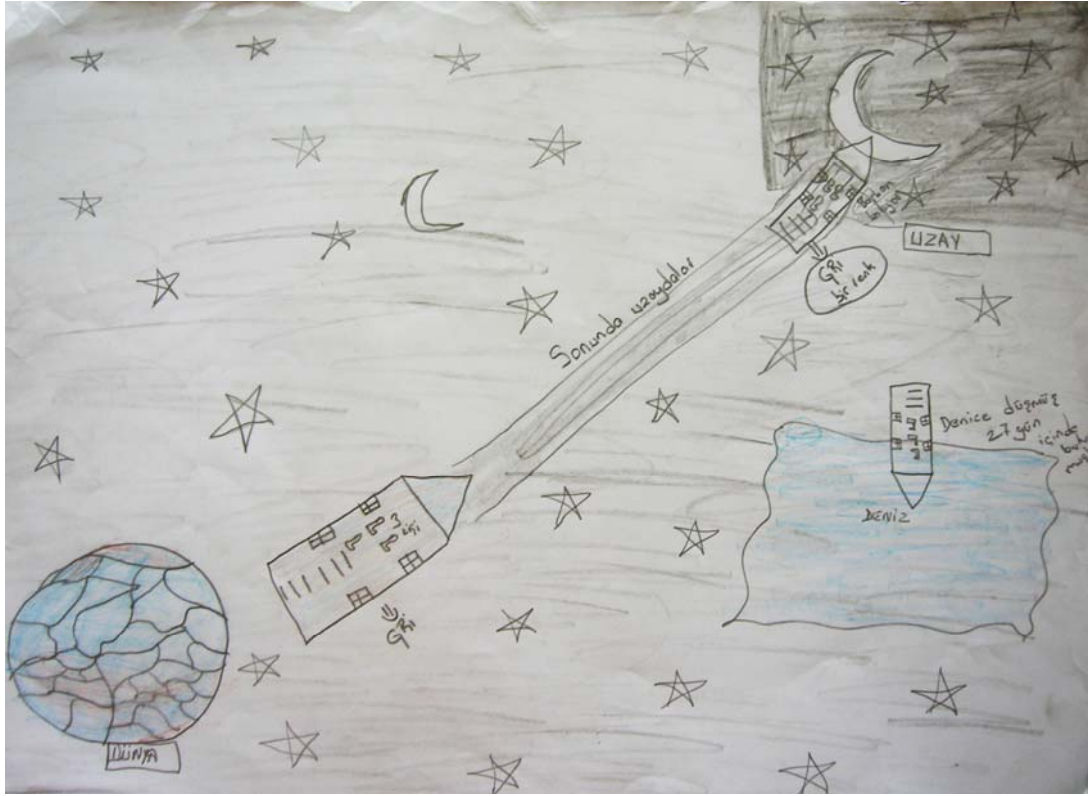

Şekil 7: D-7 Öğrenci Çalışması

Tablo 10 : D-7 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	4	4	4	4
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	3	3	4	3
6. Estetik düzenleme derecesi	3	3	3	3
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	3	3	2	3
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	5	5	5

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-7 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği ve renk kullanımında özgünlük kriterlerinden başarısız, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden orta derecede başarılı, düşüncelerinde özgün olabilme ve başlanan işi sonuçlandırabilme kriterlerinden başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinden ise çok başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarılı olduğu söylenebilir.

Şekil 8: D-8 Öğrenci Çalışması

Tablo 11 : D-8 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	3	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	3	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-8 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı düşüncelerinde özgün olabilme, resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde orta derecede başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinden ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

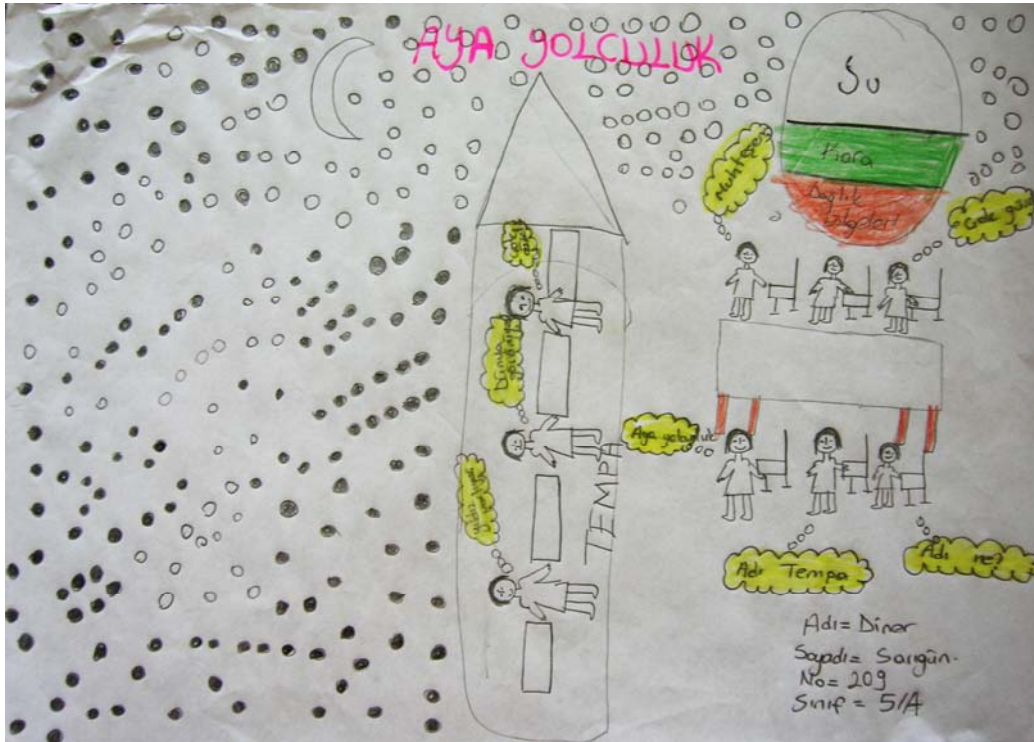

Şekil 9: D-9 Öğrenci Çalışması

Tablo 12 : D-9 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	3	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	3	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	3	4	3

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-9 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orijinalliği, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinden orta derecede başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinden ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 10: D-10 Öğrenci Çalışması

Tablo 13 : D-10 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	4	4	4
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	1	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	3	3	4	3
6. Estetik düzenleme derecesi	3	3	2	3
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-10 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinden başarısız, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve estetik düzenleme kriterlerinden orta derecede başarılı, düşüncelerinde özgün olabilme, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinden ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarılı olduğu söylenebilir.

Şekil 11: D-11 Öğrenci Çalışması

Tablo 14 : D-11 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	3	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	4	4	4
3. Resme konulan ismin orijinallik derecesi	2	1	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	3	4	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	3	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	3	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	3	3	4	3
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-11 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orijinalliği, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve estetik düzenleme kriterlerinde başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, renk kullanımında özgünlük ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde orta derecede başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin orta derecede başarılı olduğu söylenebilir.

Şekil 12: D-12 Öğrenci Çalışması

Tablo 15 : D-12 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	3	4	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	2	3	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	1	3	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	3	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	3	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-12 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı düşüncelerinde özgün olabilme, resme konulan ismin orjinalliği, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme ve renk kullanımında özgünlük kriterlerinde orta derecede başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 13: D-13 Öğrenci Çalışması

Tablo 16 : D-13 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	4	4	4	4
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	4	3	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	3	4	3	3
6. Estetik düzenleme derecesi	3	4	3	3
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	4	3	3
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-13 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği kriterinde çok başarısız, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde orta derecede başarılı, düşüncelerinde özgün olabilme, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin orta derecede başarılı olduğu söylenebilir.

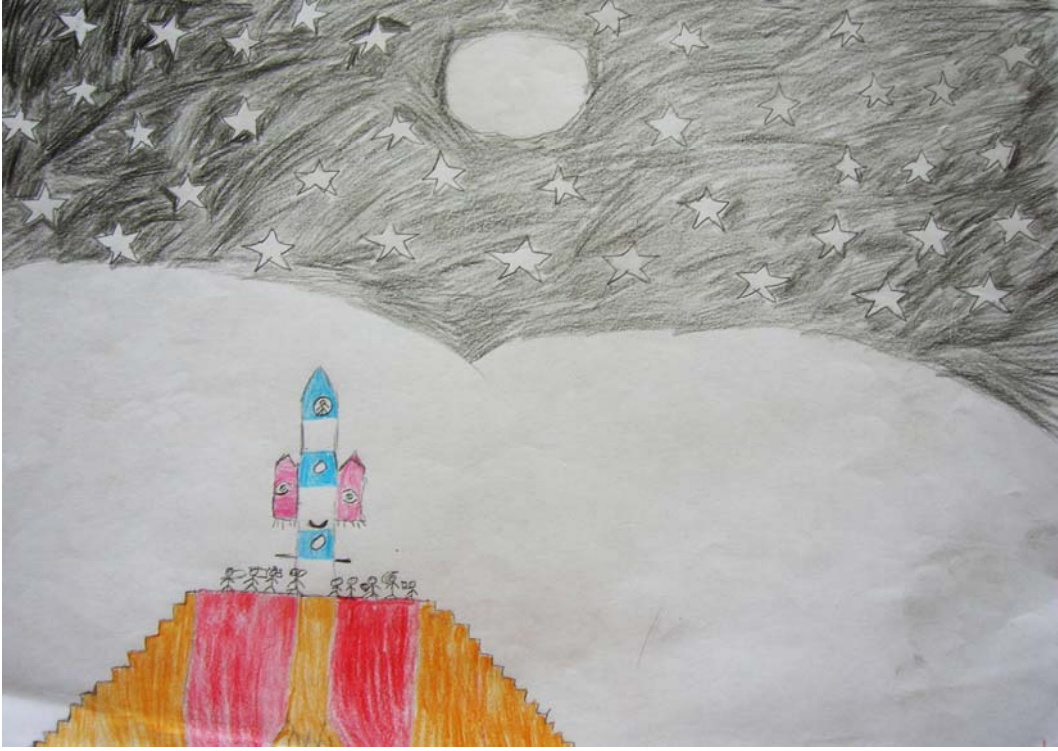

Şekil 14: D-14 Öğrenci Çalışması

Tablo 17 : D-14 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	3	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	3	4	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	1	2	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	2	3	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	3	4	3
6. Estetik düzenleme derecesi	4	3	4	4
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	3	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-14 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orijinalliği ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, başlanan işi sonuçlandırabilme, renk kullanımında özgünlük ve verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme kriterlerinde orta derecede başarılı, estetik düzenleme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin orta derecede başarılı olduğu söylenebilir.

Şekil 15: D-15 Öğrenci Çalışması

Tablo 18 : D-15 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	3	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	2	2	2	2
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük Derecesi	2	3	3	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	4	4	3
6. Estetik düzenleme Derecesi	4	4	3	4
7. Tekniği özgür kullanabilme Derecesi	3	3	2	3
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Hikâye anlatım yönteminin uygulandığı D-15 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar; çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği kriterinde çok başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde orta derecede başarılı, estetik düzenleme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, çalışmada uygulanan yöntemin orta derecede başarılı olduğu söylenebilir.

4.2. Kontrol Grubu Öğrenci Resimleri Değerlendirmeleri

Not: Bu bölümde uzmanlar, kontrol grubu öğrenci resimlerine 1-5 arasında puan vermişlerdir. Her bir resim, K-1 , K-2 şeklinde kodlanmıştır.

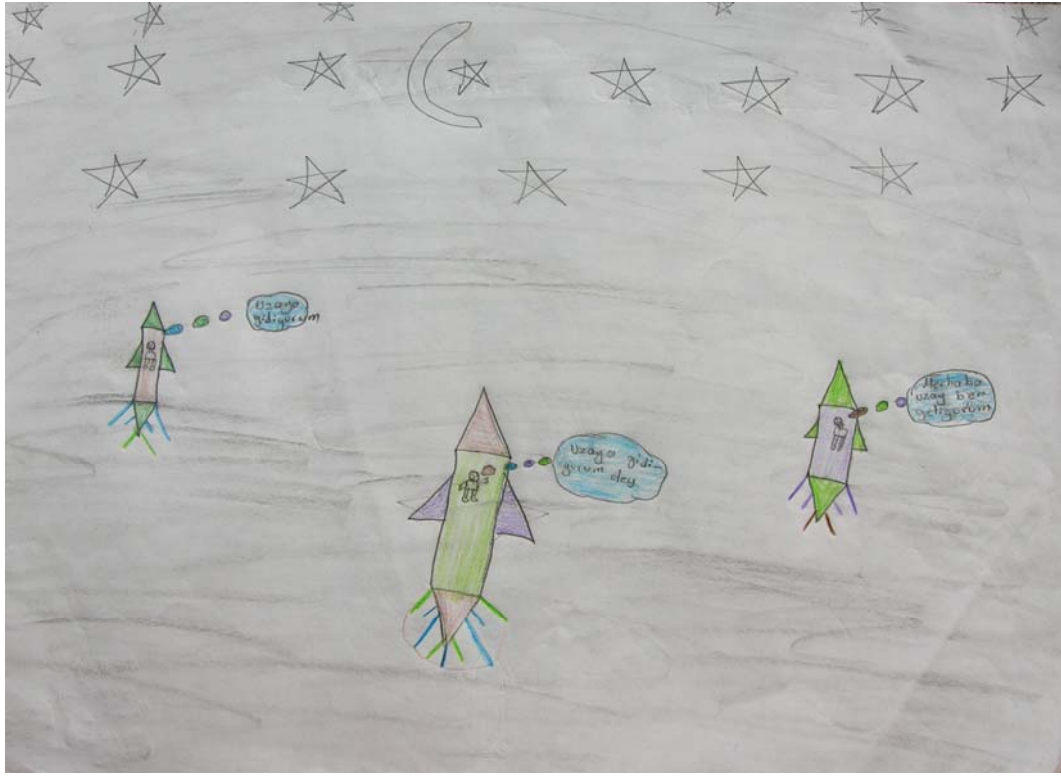

Şekil 16 :K-1 Öğrenci Çalışması

Tablo 19 : K-1 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	2	3	2	2
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	3	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	1	1	1	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	4	4	4

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-1 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği ve verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme kriterinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, başlanan işi sonuçlandırabilme, renk kullanımında özgünlük, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

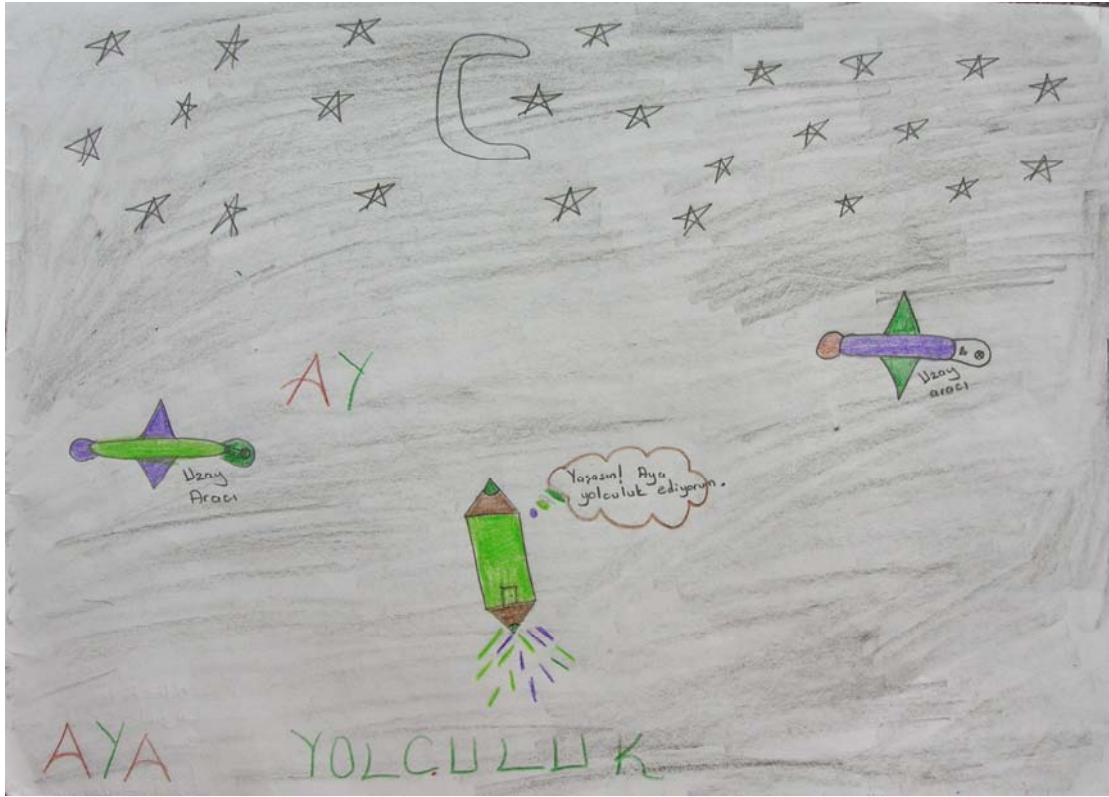

Şekil 17: K-2 Öğrenci Çalışması

Tablo 20 : K-2 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	1	2	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	1	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	1	2	1
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	4	4	4

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-2 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve estetik düzenleme kriterlerinde başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde orta derecede başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 18: K-3 Öğrenci Çalışması

Tablo 21 : K-3 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	1	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	1	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	3	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	1	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	1	2	1
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	4	4	4

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-3 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı tekniği özgür kullanabilme kriterinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve estetik düzenleme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

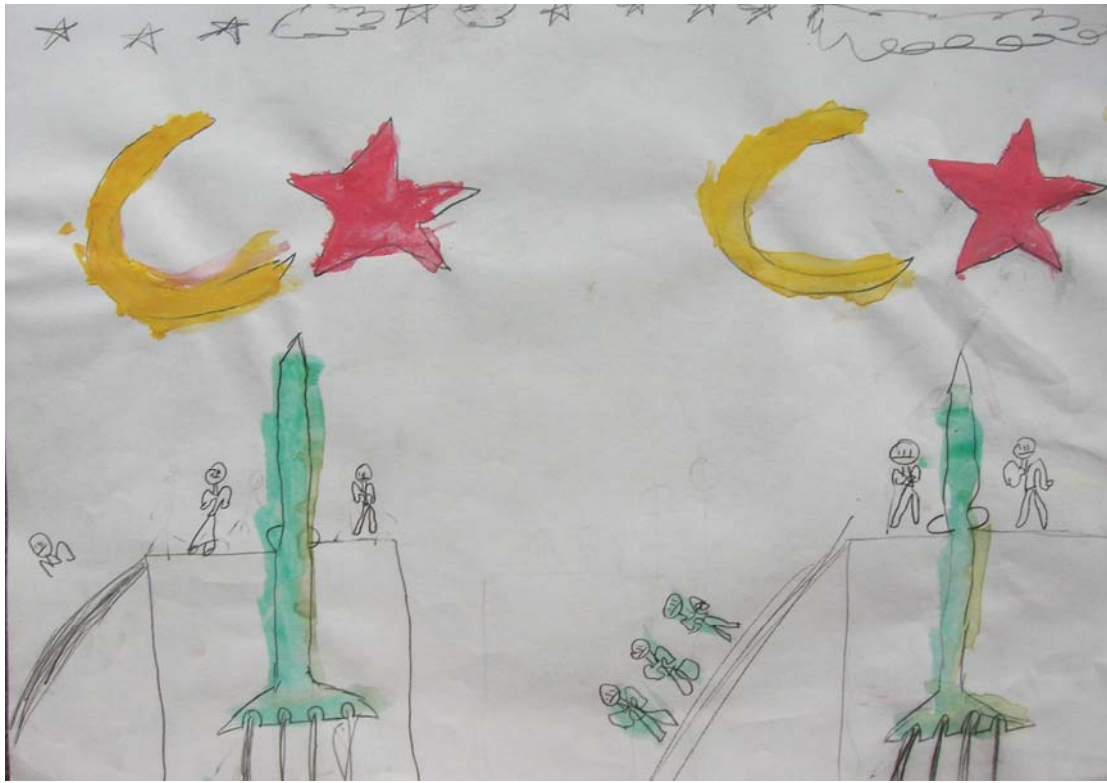

Şekil 19: K-4 Öğrenci Çalışması

Tablo 22 : K-4 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	1	1	2	1
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	2	2	1	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	1	1	2	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	1	2	1
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	4	3	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-4 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı düşüncelerinde özgün olabilme, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde çok başarısız, resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük ve estetik düzenleme kriterlerinde başarısız, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde orta dercede başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

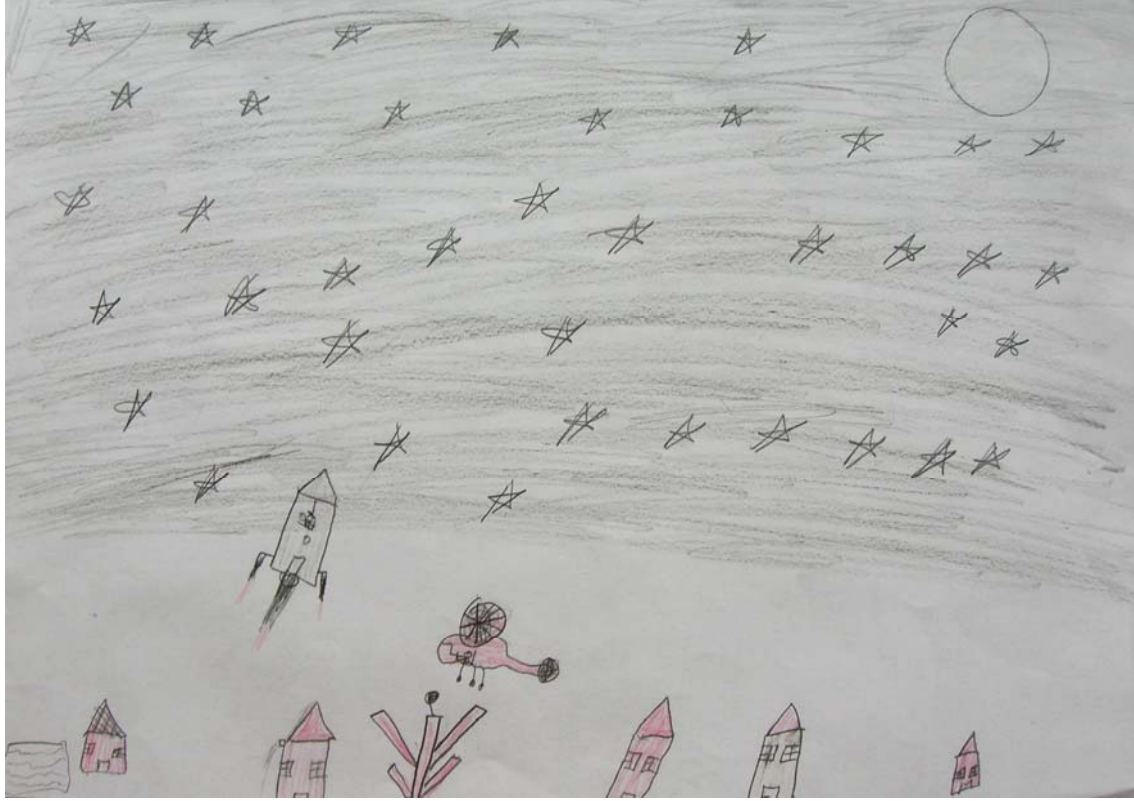

Şekil 20: K-5 Öğrenci Çalışması

Tablo 23 : K-5 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	1	1	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	2	4	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	1	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	1	1	1	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	1	2	1
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	4	3	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-5 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinallığı, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise orta derecede başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

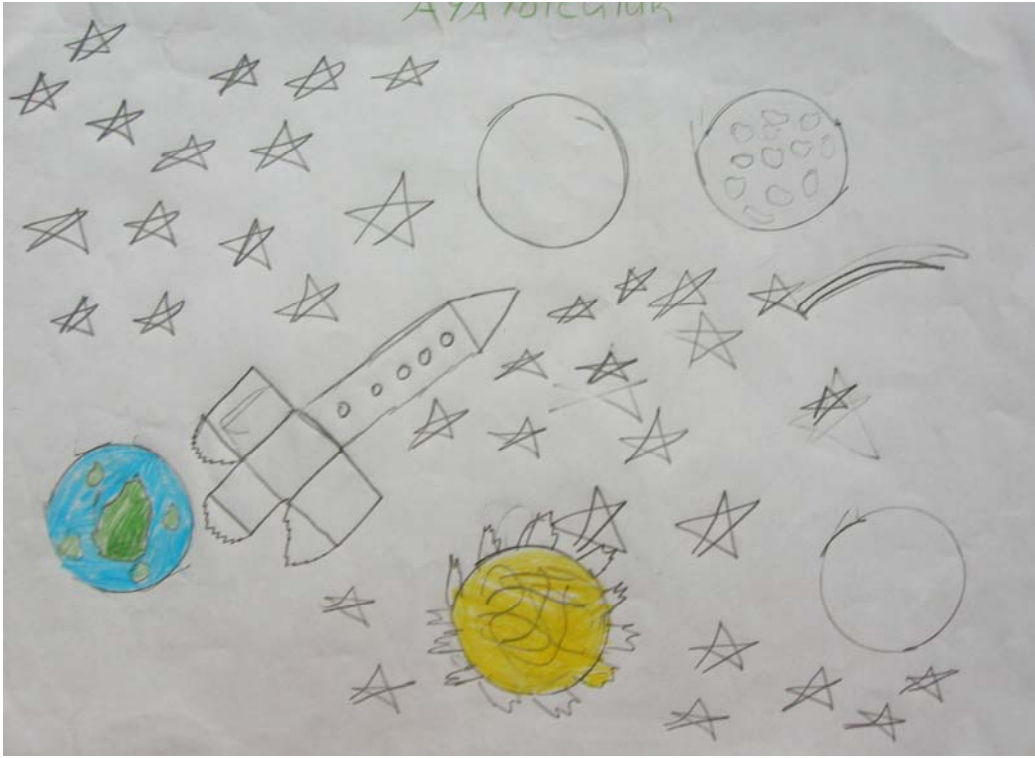

Şekil 21: K-6 Öğrenci Çalışması

Tablo 24 : K-6 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	1	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	2	2	4	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	1	1	1	1
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	1	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	3	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	1	1	1
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	4	3	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-6 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve estetik düzenleme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise orta derecede başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 22: K-7 Öğrenci Çalışması

Tablo 25 : K-7 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1.UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	1	2	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	2	4	2	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	3	2	1	2
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	1	1	2	1
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	1	1	2	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	1	1	1
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	3	4	4	4

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-7 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, resme konulan ismin orijinalliği ve estetik düzenleme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde orta derecede başarılı, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin çok başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 23: K-8 Öğrenci Çalışması

Tablo 26 : K-8 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	3	2	2	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	3	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	3	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	3	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	1	3	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	2	3	4	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-8 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği kriterinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde orta derecede başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 24: K-9 Öğrenci Çalışması

Tablo 27 : K-9 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	2	4	4	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	1	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	2	3	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	1	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	2	3	3	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-9 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği kriterinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde ise orta derecede başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 25: K-10 Öğrenci Çalışması

Tablo 28 : K-10 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1.UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	3	2	3	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	1	1	2	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	3	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	2	3	3	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-10 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği ve verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme kriterlerinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme , estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, renk kullanımında özgünlük ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde orta derecede başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 26: K-11 Öğrenci Çalışması

Tablo 29 : K-11 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	2	4	3	3
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	1	2	2
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	2	4	3	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-11 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği kriterinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, renk kullanımında özgünlük, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde ise orta derecede başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 27: K-12 Öğrenci Çalışması

Tablo 30 : K-12 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	1	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	1	1	2	1
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	1	1	1	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	2	3	3	3

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-12 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği, renk kullanımında özgünlük ve verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme kriterlerinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterinde orta derecede başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 28: K-13 Öğrenci Çalışması

Tablo 31 : K-13 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1. UZMAN	2. UZMAN	3. UZMAN	ORTALAMA
1. Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	4	2	3	3
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	5	5	5	5
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	4	3	4	4
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	3	3	4	3
6. Estetik düzenleme derecesi	3	4	4	4
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	3	4	4	4
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	4	4	4	4

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-13 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği kriterinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme ve verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme kriterlerinde başarısız, renk kullanımında özgünlük, estetik düzenleme, tekniği özgür kullanabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde ise çok başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarılı olduğu söylenebilir.

Şekil 29: K-14 Öğrenci Çalışması

Tablo 32 : K-14 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1.UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	2	2	3	2
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	4	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	3	4	3
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	2	1	1	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	2	2	2	2
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	2	1	1	1

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-14 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı resme konulan ismin orjinalliği, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde çok başarısız, düşüncelerinde özgün olabilme, estetik düzenleme ve tekniği özgür kullanabilme kriterlerinde başarısız, renk kullanımında özgünlük kriterinde orta derecede başarılı, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin başarısız olduğu söylenebilir.

Şekil 30: K-15 Öğrenci Çalışması

Tablo 33 : K-15 Resmi Puan Tablosu

KRİTERLER	1.UZMAN	2.UZMAN	3.UZMAN	ORTALAMA
1.Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi	1	2	1	1
2. Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi	3	4	4	4
3. Resme konulan ismin orjinallik derecesi	1	1	1	1
4. Renk kullanımında özgünlük derecesi	2	2	2	2
5. Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme derecesi	1	1	1	1
6. Estetik düzenleme derecesi	2	2	2	2
7. Tekniği özgür kullanabilme derecesi	1	1	2	1
8. Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi	1	1	1	1

Geleneksel yöntemin uygulandığı K-15 öğrenci çalışmasına göre uzmanlar, çalışmayı düşüncelerinde özgün olabilme, resme konulan ismin orjinalliği, verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyabilme, tekniği özgür kullanabilme ve verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterlerinde çok başarısız, renk kullanımında özgünlük ve estetik düzenleme kriterlerinde başarısız, başlanan işi sonuçlandırabilme kriterinde ise başarılı bulmuşlardır. Bu veriler ışığında, bu çalışmada uygulanan yöntemin çok başarısız olduğu söylenebilir.

4.3. Deney ve Kontrol Gruplarının Yaratıcılık Kriteri ile ilgili Frekans ve Yüzde Tabloları

4.3.1. Deney Grubu Resimlerinin Yaratıcılık Kriteri ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Tablo 34 : Düşüncelerinde Özgün Olabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	0	0
2	3	20
3	7	47
4	5	33
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 35 : Başlanan İşi Sonuçlandırabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	0	0
2	1	6
3	7	47
4	7	47
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 36 :Resme Konulan İsmın Orjinalligi Kriteri Frekans ve Yuzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	4	27
2	11	73
3	0	0
4	0	0
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 37: Renk Kullanımında Özgünlük Kriteri Frekans ve Yuzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	1	7
2	8	53
3	6	40
4	0	0
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 38: Verilen Konu İle İlgili Yeni Bir Nesne Ortaya Koyma Kriteri
Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	0	0
2	8	53
3	7	47
4	0	0
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 39: Estetik Düzenleme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	0	0
2	8	53
3	4	27
4	3	20
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 40: Tekniği Özgür Kullanabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	0	0
2	10	67
3	4	27
4	1	6
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 41: Verilen Konuya Uygun Bir Eser Oluşturabilme Kriteri
Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	0	0
2	1	6
3	2	14
4	10	66
5	2	14
Toplam	15	100

4.3.2. Kontrol Grubu Resimlerinin Yaratıcılık Kriteri ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Tablo 42: Düşüncelerinde Özgün Olabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	2	13
2	12	80
3	1	7
4	0	0
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 43 : Başlanan İşi Sonuçlandırabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	0	0
2	1	7
3	6	40
4	7	46
5	1	7
Toplam	15	100

Tablo 44.: Resme Konulan İsmi Orjinalliği Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	12	80
2	3	20
3	0	0
4	0	0
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 45: Renk Kullanımında Özgünlük Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	3	20
2	9	60
3	2	13
4	1	7
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 46 : Verilen Konu İle İlgili Yeni Bir Nesne Ortaya Koyma Kriteri
Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	8	53
2	6	40
3	1	7
4	0	0
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 47: Estetik Düzenleme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (<i>f</i>)	Yüzde (%)
1	0	0
2	14	93
3	0	0
4	1	7
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 48: Tekniği Özgür Kullanabilme Kriteri Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	7	47
2	7	47
3	0	0
4	1	6
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 49: Verilen Konuya Uygun Bir Eser Oluşturabilme Kriteri
Frekans ve Yüzdeleri

Puanlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	2	13
2	0	0
3	8	53
4	5	34
5	0	0
Toplam	15	100

Tablo 50: Deney ve Kontrol Grupları Çalışmalarının Karşılaştırmalı Yüzde (%) ve Frekans (f) Dağılımları

	Deney Grubu					Kontrol Grubu					Toplam
	Puanları					Puanları					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
1- Düşüncelerinde özgün olabilme											
Frekans (f)	0	3	7	5	0	2	12	1	0	0	15
Yüzde (%)	0	20	47	33	0	13	80	7	0	0	100
2- Başlanan işi sonuçlandırabilme											
Frekans (f)	0	1	7	7	0	0	1	6	7	1	15
Yüzde (%)	0	6	47	47	0	0	7	40	46	7	100
3- Resme konulan ismin orjinalliği											
Frekans (f)	4	11	0	0	0	12	3	0	0	0	15
Yüzde (%)	27	73	0	0	0	80	20	0	0	0	100
4- Renk kullanımında özgünlük											
Frekans (f)	1	8	6	0	0	3	9	2	1	0	15
Yüzde (%)	7	53	40	0	0	20	60	13	7	0	100
5- Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyma											
Frekans (f)	0	8	7	0	0	8	6	1	0	0	15
Yüzde (%)	0	53	47	0	0	53	40	7	0	0	100
6- Estetik Düzenleme											
Frekans (f)	0	8	4	3	0	0	14	0	1	0	15
Yüzde (%)	0	53	27	20	0	0	93	0	7	0	100
7- Tekniği özgür kullanabilme											
Frekans (f)	0	10	4	1	0	7	7	0	1	0	15
Yüzde (%)	0	67	27	6	0	47	47	0	6	0	100
8- Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme											
Frekans (f)	0	1	2	10	2	2	0	8	5	0	15
Yüzde (%)	0	6	14	66	14	13	0	53	34	0	100

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç

“İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinde Hikâye Anlatım Yönteminin Yaratıcılığa Etkileri” adlı tez araştırmasında; 5. sınıf 9-11 yaş arası 30 öğrencinin araştırma kapsamında yaptığı resimler değerlendirmeye alınmıştır. Deney ve kontrol grubu olarak ikiye ayrılan öğrencilere; deney grubuna hikaye anlatım yönteminde, kontrol grubuna ise geleneksel yöntem ile “Ay’a Yolculuk” konulu resim çalışması yaptırılmıştır. Bu resimler; uzmanlarca belirlenen “5. sınıf yaratıcılığı inceleme kriteri” ile Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Öğretmenliği Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Doç.Dr.Serap BUYURGAN, Yrd.Doç.Dr.Güzin ALTAN AYRANCIOĞLU ve Yrd.Doç.Dr.Sema BİLİCİ tarafından değerlendirilmiş ve elde edilen bulgular araştırmacı tarafından yorumlanmıştır.

Uzmanlarca değerlendirilen grup resimleri puanlarının, bilgisayar ortamında her bir kritere göre frekans ve yüzdeleri hesaplanmıştır. Deney ve kontrol grubu resim puanları her bir kriter için ayrı ayrı yorumlandıktan sonra ortaya çıkan “ çok başarılı” ,“başarılı” , “orta derecede başarılı”,“ başarısız” ve “çok başarısız” yüzdeleri karşılaştırılıp sonuca ulaşılmıştır.

Düşüncelerinde özgünlük kriterine göre, frekansta en yüksek 4 puanı; deney grubu %33, kontrol grubu ise % 0 oranında alarak %33’lük başarı farkıyla deney grubunun kontrol grubuna kıyasla çalışmalarında daha özgün düşünceler ortaya koyduğu görülmektedir.

Başlanan işi sonuçlandırabilme kriterine göre; frekansta en yüksek 5 puanını kontrol grubu %7, deney grubu ise %0 oranında alarak %7’lük bir farkla kontrol grubu deney grubuna kıyasla çalışmalarını tamamlamada daha başarılı olduğu görülmektedir.

Resme konulan ismin orjinalliği kriterine göre; frekansta en yüksek 2 puanını deney grubu %73, kontrol grubu ise % 20 oranında alarak %53’lük bir farkla deney

grubunun kontrol grubuna kıyasla resimlerine daha orjinal, yaratıcı isimler koyabildiği görülmektedir.

Renk kullanımında özgünlük kriterine göre; frekansta en yüksek 4 puanını kontrol grubu %7, deney grubu ise %0 oranında alarak % 7 'lik bir farkla kontrol grubunun deney grubuna kıyasla resimlerinde kullandıkları renklerin daha özgün olduğu görülmektedir.

Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyma kriterine göre; frekansta en yüksek 3 puanını deney grubu %47, kontrol grubu ise %7 oranında alarak % 40'lık bir farkla deney grubunun kontrol grubuna kıyasla resimlerinde verilen konuyla ilgili yeni ve yaratıcı nesnelere daha fazla olduğu görülmektedir.

Estetik düzenleme kriterine göre; frekansta en yüksek 4 puanını deney grubu %20, kontrol grubu ise %7 oranında alarak % 13'lük bir farkla deney grubunun kontrol grubuna kıyasla resimlerindeki düzenlemelerin daha estetik olduğu görülmektedir.

Tekniği özgür kullanabilme kriterine göre; frekansta en yüksek 4 puanının deney ve kontrol gruplarında %6'lık bir oranla aynı olduğu görülmektedir. İkinci en yüksek puan 3'e bakıldığında, deney grubu %27, kontrol grubu ise %0 oranında alarak % 27'lik bir farkla deney grubunun kontrol grubuna kıyasla resimlerinde kullandığı tekniğin daha özgür olduğu görülmektedir.

Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme kriterine göre; frekansta en yüksek 5 puanını deney grubu %14, kontrol grubu ise %0 oranında alarak % 14'lük bir farkla deney grubunun kontrol grubuna kıyasla resimlerinde kendilerine verilen konuya uygun bir resimleme gerçekleştirdiği görülmektedir.

Araştırmanın alt amaçları kapsamında sonuca bakıldığı zaman, deney grubunun hikaye anlatım yöntemiyle hayal dünyalarının genişleyip özgün düşünceler ürettikleri, yaptıkları çalışmaların isimlendirmelerinde daha farklı arayışlar içerisine girdikleri, verilen konuyla ilgili hayal dünyalarında yeni nesnelere oluşturma çabaları içinde olduğu, çalışmalarının konu kapsamında bir bütün oluşturmasına dikkat ederek estetik

düzenlemeye önem verdikleri, boyayı daha rahat kullandıkları ve dikkat dağınıklığı yaşamadan konuya uygun çalışmalar ortaya çıkardıkları görülmüştür. Tüm bu veriler hikâye anlatım yönteminin, öğrenci yaratıcılığında etkisinin olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar ışığında bir örnek olarak, Şimşek'in 2000 yılında "İlköğretim sosyal bilgiler dersinin öğretiminde hikâye anlatım yönteminin (storytelling) kullanımı" adlı çalışmasının sonuçlarına bakacak olursak: Şimşek "yöntemin kullanıldığı sınıfların şubelerindeki öğrencilerin bilgi düzeyi erişileri ile düz anlatım yönteminin kullanıldığı sınıfların şubelerindeki öğrenci bilgi düzeyi erişileri arasında anlamlı bir fark vardır." sonucuna ulaşmıştır.

Buna benzer bir çalışma da Akyol tarafından 1999'da yapılmıştır. Akyol, "Hikâye haritası yöntemiyle metin öğretimi" adlı çalışmasında, "hikâye haritası yöntemiyle metinlerin daha etkili bir şekilde öğretilbileceğini söyleyebiliriz. Çünkü bu yöntem önemli ve önemsiz bilgileri ayırt etmede, öğrencileri (dikkatlerini önemli unsurlar üzerinde yoğunlaştırmaya) yöneltmede, etkili katılımı sağlamada, bilgileri organize bir şekilde uzun süreli hafızaya yerleştirmede, ön bilgileri aktif hale getirmede, ileriye dönük tahminler yapmada ve metinler arası okumada oldukça etkilidir" sonucuna ulaşmıştır.

5.2. Öneriler:

Araştırma, hikâye anlatım yönteminin öğrencilerin yaratıcılıklarına olan etkisini incelemek için yapılmıştır. Hikâye ile öğrencileri okumaya heveslendirme ve hayal dünyalarını geliştirmek amaçlanmıştır. Ayrıca, sınıfta hikayeyi okuyan eğitimcinin bir anlamda öğrenci için ideal bir model oluşturması istenilen bir sonuçtur. Bu amaçla; 8 kriter dahilinde değerlendirilen öğrenci resimlerinden, yöntemin öğrenci yaratıcılıkları üzerinde çoğunluklu olarak etkisi olduğu sonucu çıkmıştır. Fakat bazı kriterlerde bu sonuca tam anlamıyla ulaşılamamıştır. Bu amaçla araştırma sonucunda şu öneriler getirilmiştir:

1. Yapılan öğrenci çalışmalarına bakıldığında, çoğunun yarım ve tamamlanmamış çalışmalar olduğu görülmektedir. Gerek süre gerekse derse olan ilginin azlığı derse verilen önemi de azaltmaktadır. Bu amaçla, resim çalışmaları için öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önüne alınarak yeterli sürenin verilmesi ve hangi iş olursa olsun başlanan bir işin bitirilmesinin öneminin derslerde kavratılması önerilebilir.
2. Araştırmada ilköğretim I. kademe öğrencilerinin küçük kas gelişimleri göz önüne alındığında, boyama tekniklerinde sıkıntı yaşadıkları görülmüştür. Öğrencilerin daha rahat resim yapacakları ve geniş yüzeyleri sıkılmadan, hızla boyayabilecekleri pastel, sulubaya, parmak boyası gibi kullanımı rahat ve kolay tekniklere yönlendirilmesi önerilebilir.
3. Araştırmada öğrencilerin sınırlar dışına çıkma özelliğinin gelişmemiş olduğu gözlenmektedir. Resimlere verilen isimlerin aynı olması ve çoğu resim isminin konunun adını içermesi, öğrencilerdeki yorumlama yeteneğinin yeterince gelişmediğini göstermektedir. Bu nedenle, okullarda kitap okuma ilgisinin canlandırılması ve her ders için geçerli olabilecek hikaye anlatma vb. türden etkinliklerle öğrencinin anlam çıkarma, yorumlama, özetleme yetilerinin geliştirilmesi önerilebilir.

KAYNAKÇA

- AKYOL, H. (1999). Hikaye Haritası Yöntemiyle Metin Öğretimi. **Milli Eğitim Dergisi**. Sayı,142.
- ATASOY, B. Kadayıfçı, H. ve Akkuş, H. (2007). Öğrencilerin Çizimlerinden ve Açıklamalarından Yaratıcı Düşüncelerin Ortaya Konulması.**Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**,5(4) 679-700.
- AYKUT, A. (2006). Günümüzde Görsel Sanatlar Eğitiminde Kullanılan Yöntemler. **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 21 33-42.
- BALCI, Y. B. (2005). **Estetik**. (Birinci Baskı). Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- BAMBERGER, R. (1990). **Okuma Alışkanlığını Geliştirme**. İngilizceden Çeviren: Bengü Çapar. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- BARTH, J., Demirtaş, A. (1996). **İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi**. (Deneme Basımı). Ankara: Milli Eğitim Geliştirme Projesi.
- BİNBAŞIOĞLU, C. (2003). **Eğitim ve Öğretim Üzerine Yazılar**. (Birinci Baskı). Ankara:Nobel Yayınları.
- BOYDAŞ, N. (2004). **Sanat Eleştirisine Giriş**. (Birinci Baskı). Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- BUYURGAN, S., Buyurgan,U. (2007). **Sanat Eğitimi ve Öğretimi**. (İkinci Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- BUYURGAN,S. Mercin, L. (2005). **Görsel Sanatlar Eğitiminde Müze Eğitimi ve Uygulamaları**.(Birinci Baskı).Ankara:Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği Yayınları 2.
- BYRANT, S. (2005). **How To Tell Stories To Children**. The Riberside Press Cambridge.
- COŞKUN, E. (2005). İlköğretim Öğrencilerinin Öyküleyici Anlatımlarında Bağdaşlık, Tutarlılık ve Metin Elementleri .Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniveristesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı
- Çellek, T. (2003). Sanat ve Bilim Eğitiminde Yaratıcılık. **Pivolka**, 2(8), 4-11. <http://www.elyadal.org/pivolka/08/sanat1.htm>. adresinden 09 haziran 2008 tarihinde alınmıştır.

- DİLİDÜZGÜN, S. (1996). **Çağdaş Çocuk Yazını**. (Birinci Baskı). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- EKİZ, D. (2003). **Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş**. (Birinci Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- HOWE, A., Johnson, J. (1992). **Common Bonds: Storytelling in the Classroom**. London: Hodder and Stoughton.
- İTO (İstanbul Ticaret Odası). (2001). **Türkiye’de Kitap Okuma Alışkanlığı**. İstanbul: İto Yayınları. Sayı:15
- KAPTAN, S.(1998). **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**. Ankara: Bilim Yayınları.
- KARACA, A. (2006). İlköğretim Okullarında Uygulanan Resim Derslerinin Sanat Eğitimi Açısından İncelenmesi, Görülen Temel Sorunlara Uygun Yöntem Önerisi. Yüksek Lisans Tezi, Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi
- KANTARCIOĞLU, S. (1991). **Eğitimde Masalın Yeri**. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- KIRIŞOĞLU, O.T.(2005). **Sanatta Eğitim**. (Üçüncü Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2006). **İlköğretim Sanat Etkinlikleri Dersi Programı ve Kılavuzu**. Ankara
- NAS, R. (2002). **Örneklerle Çocuk Edebiyatı**. (İkinbi Baskı). Bursa: Ezgi Yayınevi.
- OĞUZKAN, A. F.(2001). **Çocuk Edebiyatı**. (Birinci Baskı). Ankara:Anı Yayıncılık.
- ÖZKAYA,N.(1985) .**Açıklamalı Hikaye Antolojisi** .İstanbul: Ötüken Yayınları.
- ÖZSOY, V.(2003). **Görsel Sanatlar Eğitimi**. Ankara. Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- PEŞKERSOY, E., Yıldırım,O. (2008). **İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi 1-8. Sınıflar Öğretmen Klavuz Kitabı**.(Birinci Baskı).İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- READ, H.(1960). **Sanatın Anlamı**.(Birinci Baskı). İngilizceden Çeviren: Güner İnal ve Nuşin Asgari. Ankara: Türkiye İşbankası Yayınları.
- RIZA, E. T. (1999). **Yaratıcılığı Geliştirme Teknikleri**. İzmir: Anadolu Matbaası.
- SAN, İ. (1977). **Sanatsal Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık**. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.

- SAN, İ. (2004). **Sanat ve Eğitim**. (Üçüncü Baskı). Ankara: Ütopya Yayınevi.
- SEVER, S. (2000). 1. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri ve Tömer Dil Öğretim Merkezi.
- SIMMONS, A.(2008). **Hikayenin Gücü**.(Birinci Baskı). İngilizceden Çeviren: Gökçesu TAMER.İstanbul: MediaCat Kitapları.
- SUNGUR, N. (2001). **Yaratıcı Okul Düşünen Sınıflar**.(Birinci Baskı). İstanbul: Evrim Yayınevi.
- ŞİMŞEK, A. (2004). “İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Tarih Konularının Öğretiminde Hikâye Anlatım Yönteminin Etkililiği”, **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**. 2 (4) : 495-509
- ŞİMŞEK,A. (2000). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Hikaye Anlatım Yönteminin (Storytelling) Kullanımı. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi
- TDK (Türk Dil Kurumu). (2008). **Yazım Kılavuzu**. Ankara
- TİMUÇİN, A. (2000). **Estetik**. İstanbul: Bulut Yayınları
- TÜRKDOĞAN, G. (1984). **Sanat Eğitimi Yöntemleri**. (Birinci Baskı). Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Uysal, A. (2005). İlköğretimde Verilen Sanat Eğitimi Derslerinin Yaratıcılığa Etkileri.Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi, Cilt: 6, Sayı:1,41-46, <http://www.kefad.gazi.edu.tr/2005.1/41-47.pdf.pdf> adresinden 15 Haziran 2008 Tarihinde Alınmıştır.
- ÜSTÜNER,Ö.(2007).Disiplinlerarası Sanat ve Sanat Eğitimine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi.
- VERNE, J.(2008). **Aya Yolculuk**. (Sekizinci Baskı).Ankara: Bilgi Yayınevi.
- YAVUZER, H.(1996). **Çocuk Psikolojisi**.(İkinci Baskı).Ankara:Remzi Kitabevi
- YAVUZER,H.(1998).**Resimleriyle Çocuk**. (Yedinci Baskı). Ankara: Remzi Kitabevi

YILMAZ, M. (2007). **Görsel Sanatlar Eğitiminde Uygulamalar**. (Genişletilmiş İkinci Baskı). Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

ZİPES, J. (2004). **Speaking Out**. New York: Routledge.

EKLER

EK 1: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı 5. Sınıf Kazanım Tablosu

GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 5. SINIF KAZANIM TABLOSU		
ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME		
KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>1.Çeşitli sanat alanlarının şarkı, türkü, şiir,öykü, masal, anı, efsane gibi türlerinden yararlanarak görsel çalışmalar yapar.</p> <p>2.Nokta etkisi yaratan varlıklara çevresinden örnekler göstererek nokta, benek ve lekelerle renkli özgün kompozisyonlar yapar.</p> <p>3. Nokta ve çizgi etkisi veren üç boyutlu malzemelerle özgün çalışmalar yapmaktan zevk alır.</p> <p>4. Soğuk ve sıcak renkleri ayırt eder.</p> <p>5. Zıt renkleri kullanarak görsel çalışmalar yapar</p> <p>6. Çevresindeki renk uyumsuzluklarının farkına varır.</p> <p>7. merkezi, simetrik ve asimetric dengeyi çalışmalarında kullanır.</p> <p>8. Görsel doku oluşumunda nokta, çizgi, renk, biçim ve leke tekrarlarının etkisini fark ederek</p>	<p>1. “Manilerimiz” Öğrencilerin bildikleri, duydukları manileri sınıfla paylaşımları sağlanır. Her öğrencinin sevdiği maniyi renkli çalışmalarla ifade etmesi sağlanabilir.</p> <p>2,4. “Renkli beneklerle oyun” Öğrenciler, parmaklarını çeşitli boyalara batırarak resim kağıtlarının üzerine istedikleri gibi parmak baskısı yaparlar. Oluşan iri benekler, renkli kalemlerle çeşitli nesne ve figürlere benzetilir. Örneğin etrafından çıkan kollarla ahtapota, örümceğe; baş,kuyruk, bacaklar ilave edilerek çeşitli kuşlara yada çaydanlık, bardak, masa gibi nesnelere dönüştürülebilir. Bu konu , sıcak ve soğuk renklerle de ilişkilendirilebilir.</p> <p>2,4.”Benek benek” Parmak baskı, fırça baskısı yada nokta etkisi yaratan, delgeçle elde edilen kağıt pullar, hububat, çekirdek, gazoz kapakları gibi malzemelerle kolaj yaptırılabilir. Ancak, bu tarz kolajda kağıdı doldurma mecburiyeti getirilmemeli, malzemeler tek tek yapıştırma yerine tutkallı yüzey üzerine serpiştirilerek sabitlenmelidir.</p> <p>3. “Noktalı – Çizgili tabağım” Küçük bir kase ters çevrilerek bir naylonla gergin bir çekilde kaplanır. Kasemin tabanının orta noktasından başlayarak kilden oluşturulan minik toplar ve düz, kıvrımlı, spiral şekline getirilen kilden çubuklar, mümkün olduğunca boşluk bırakmaksızın yerleştirilerek kasenin dış kısmı kaplanır.topların ve çubukların aynı çapta olmasına (ortalama 1 cm) özen gösterilir. Daha sonra, bir çetvelin ince kenarıyla aşağıdan yukarıya doğru çekmeler yapılarak motiflerin tamamen birleşmesi sağlanır. Bu işlem çok fazla bastırmadan yapılmalıdır. Yaklaşık 10-15 dk sonrasında, kil ile kase birbirinden ayrılır. Kasenin iç kısmında noktalı çizgili desenler görülecektir. İmkan varsa bu çalışma seramik fırınında pişirilerek sağlamlaştırılır.</p> <p>4. “Güneşin renkleri” Öğrenciler, güneşle ilgili bildikleri ve hayal ettikleri hakkında konuşurlar. Daha sonra sarı, kırmızı ve turuncu renklerdeki oyun hamurlarıyla inceli kalınlı, uzunlu kısıklı çubuklar hazırlanır ve bunlarla ışınlar saçan bir güneş motifi oluşturulur. Bu yolla, sıcak</p>	<p>[!] Tercih edilen araç gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır.</p> <p>[!] Kalemle nokta çalışmaları kesinlikle yapılmamalıdır. Öğrencinin sabrını zorlayan sıkıcı ve yorucu çalışmalar asla yaptırılmamalıdır. (!) Atatürkçülük ile ilgili konular (7-9. kazanım,6. konu)</p> <p>4. Sıcak renkler: güneşe yakın, güneşin renkleri: sarı, kırmızı, turuncu.</p> <p>Soğuk renkler: mavi, yeşil, mor.</p> <p>5. Zıt renkler: Sarı x mor Kırmızı x yeşil Mavi x turuncu</p> <p>7. Asimetric denge: Eşit yada eşit olmayan görsel ağırlıktaki ve çekicilikteki öğrelerin düzenlenmesidir.</p> <p>9. Öğretmen öğrenciyi mümkün olduğunca çok çeşitli malzeme ve</p>

<p>çalışmalarında kullanır.</p> <p>9. Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade eder.</p> <p>10. Çalışmalarını sergilemekten ve arkadaşlarının yaptığı çalışmalarını izlemekten zevk alır.</p>	<p>renklerin niçin böyle isimlendirildiğini, neden sıcak denildiği öğrencilere kavratılmış olur.</p> <p>4,5,"Parmaklarım konuşuyor" Öğrenciler, işaret parmaklarının ikisinin birinin kontrastı olan renklerle boyarlar ve onları birer karaktermiş gibi hayal dünyalarına göre konuştururlar. Daha sonra bu renkleri kullanarak parmak baskısı yapabilirler. Öğrenciler aynı etkinliği, çeşitli parmaklarını sıcak ve soğuk renklere boyayarakta gerçekleştirebilirler.</p> <p>5. "Zıtlıklar" Öğrenciler, çeşitli büyüklüklerde yırttıkları/kestikleri sarı sünger parçalarını mor karton üzerine istedikleri düzende yapıştırırlar.</p> <p>7. "Atatürkün gençliğe hitabesi" Öğrenciler, "Atatürkün gençliğe hitabesi" ni , renk uyumu gözeterek ve merkezi dengeyi esas alarak görsel olarak tasarımı yaparlar. Gençliğe hitabeyi tasarım ilkeleri gözeterek yazarlar, renklendirirler.</p> <p>7. "Asimetrik izler" Öğretmen, bir öğrenciyi tahtaya çıkararak diğer öğrencilerin hareketsiz ve dik duran insanın simetrik dengeye sahip olduğunu tespit etmelerini sağlar. Daha sonra bu öğrenciden simetriyi bozacak duruşlar yapmasını ister. Örnekler çoğaltılarak öğrencilerin asimetrik dengeyi kavramaları sağlanır. Daha sonra öğrencilerden asimetrik duruşa sahip insan figürleri resimlemeleri istenebilir.</p> <p>9. "Hayalimdeki okul" Öğretmen, öğrencilere herkesin kendi öğrenme mekanını kendisinin belirlemesini, bu konuda her türlü hayali kurabileceklerini bunun bir "düşlerini gerçeğe dönüştürebilme projesi" olduğunu söyler. Öğrenciler gruplara ayrılır. Her grup , kendi içinde hayallerindeki okulde neler olması gerektiğini tartışır. Varılan sonuçlardan yola çıkarak çeşitli yoğurma maddeleri, artık malzemeler, karton kutular; ahşap materyaller, boya malzemeleri vb. ile "Hayalimdeki Okul" projesini gerçekleştirebilirler.</p>	<p>teknikle tanıştırmalıdır.</p> <p>4. Türkçe dersi, "Görsel okuma" öğrenme alanı,"Renkleri tanı, anlamlandır ve yorumlar."</p> <p>7. Matematik dersi, " Geometri" öğrenme alanı, "Simetri" alt öğrenme alanı, " Çokgenlerin simetri doğrularını belirler ve çizer", "Düzlemsel bir şeklin verilen bir simetri doğrusuna göre simetriğini çizer."</p> <p>9. Türkçe dersi, "Görsel sunu" öğrenme alanı, "Duygu, düşünce ve bilgilerini görselleştirmede renkleri kullanır."</p> <p>9. Türkçe dersi, "Görsel sunu" öğrenme alanı, "Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim,şekil ve sembol kullanarak görselleştirir."</p>
---	--	--

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANAT KÜLTÜRÜ		
KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>1. Bir eserin, görsel sanatların hangi dalına ait olduğunu ayırt eder.</p> <p>2. Aynı konunun değişik teknik, malzeme ve anlatım biçimleriyle ifade edilebileceğini bilir.</p> <p>3. Beğenilerin zaman, eğitim, kültür vb. etkenlere göre değişebileceğini fark eder.</p> <p>4. uzak ve yakın çevresindeki doğal ve tarihi güzellikleri tanır.</p> <p>5. uzak ve yakın çevresindeki doğal güzellikleri, kültürel yapıların özelliklerinin bozulmaması gerektiğini nedenleriyle açıklar.</p> <p>6. uzak ve yakın çevresinin doğal ve tarihi güzelliklerini görsel çalışmalarında kaynak olarak kullanır.</p> <p>7. sanatçı-zanaatçı ayrımını yapar.</p>	<p>2. “Haydi farklı anlatalım” Öğretmen sınıfta bir cümle söyler. Bir öğrenci, öğretmenden sonra cümlenin devamı olan başka bir cümle kurar. Her öğrenci kendisinden öncekinin cümlesiyle bağlantılı başka bir cümle söyler ve oyun bir öykü oluşturuluncaya kadar devam eder. Öğrenciler ortaya çıkan öykü ile ilgili, diledikleri tekniği kullanarak görsel sanat çalışmaları yaparlar. Aynı konudan yola çıkılmış olmasına rağmen uygulama sonrasında, çalışmalarda kullanılan farklı teknik ve anlatım biçimleri tartışılabilir.</p> <p>3.” Beğenilerdeki farklılıklar” Öğrencilerden, aile büyüklerine çeşitli konulardaki beğenilerini sorarak bir liste oluşturmaları istenir. Sınıfa getirilen listeler, tahtaya yazılarak sınıf ile paylaşılır. Tahtaya yazılanlar okunarak öğrenciler, kendi beğenileri ile aile büyüklerinin beğenilerini karşılaştırırlar. Daha sonra, beğeni farklılıklarını konu alan bu etkinliği arkadaşları ile de yaparlar.</p> <p>7. “Sanatçı- zanaatçı” Ünlü sanatçılara ait röprodüksiyonlar, sanatçılar hakkındaki gazete broşürleri, yazılar, filmler vb. dökümanlara ulaşılabilir ve bunlardan yararlanılarak sanatçının önemi vurgulanabilir. tek ve orijinal bir eser ortaya koyan kişiye sanatçı denildiği; elde üretilen ve el işçiliği ile çoğaltılabilen ürünleri yapan kişilerin ise zanaatçı oldukları vurgulanmalıdır. Örneğin, marangozluk, duvarcılık, bakır işçiliği, dokumacılık vb. Ancak , zanaat ürünlerini tasarlayanların (çizenlerin) birer “tasarımcı” olduğu vurgulanmalıdır.</p>	<p>[!] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrenci-lere bildirilmeli, araç- gereç ve teknik seçim-lerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır.</p> <p>1. Görsel sanatların dalları: Resim, grafik, baskı resim, heykel, seramik, mimari, tekstil, fotoğraf, kari-katür.</p> <p>3. Kültür: bir toplumu ya da halkı duyuş, düşünüş ve yaşayış bakımından öbür-lerinden ayıran ve gerek özdeksel gerek tinsel alanlarda oluşturulan ürünlerin tümü.: Özel eğitim, 1. “Kişilerin yetenek, beceri ve güçlerinin değişik olabileceğinin farkına varır”</p> <p>4. İnsan hakları ve vatandaşlık, 56.” Çevrenin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasını ve vatandaşlık görevi olduğuna uygun davranışlar gösterir.</p> <p>(!) Atatürkçülük ile ilgili konular(1. kazanım, 7. konu)</p> <p>7. Sanatçı: Sanatla profesyonel bir şekilde uğraşan kimse. Zanaatçı: Daha çok teknik yeteneğe ve ustalığa dayanarak üretim yapan kimse.</p> <p>4. Sosyal bilgiler de-rsi, “ Kültür ve miras” öğrenme alanı, “Adım adım türkiye” ünitesi, “Çevresindeki ve ül-kemizin çeşitli yerle-rindeki doğal varlıklar ile tarihi mekanları, nesnelere ve yapıtları tanır.”</p>

ÖĞRENME ALANI: MÜZE BİLİNCİ		
KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
<p>1. Müze, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. ziyaretleri yapmaya istek duyar.</p> <p>2. Müze, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. yerlerde edindiği bilgileri ve gördüğü eserlerin tarihi ile ilişkisini arkadaşları ile tartışır.</p> <p>3. “restorasyon” ve “konservasyon” kavramlarını tanıır.</p> <p>4. Gördüğü tarihi eserlerden yola çıkarak görsel tasarımlar yapar.</p> <p>5. Ülkemizin müze, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. zenginliklere sahip olmasından gurur duyar.</p>	<p>1,2. “Müzeye gidiyorum” Yakın çevrede ya da imkan dahilinde gidilebilecek farklı çeşitteki müze (saant, tarih, arkeoloji, etnografya, bilim, teknoloji, basın, açık hava müzeleri ve askeri müzeler)ve galerilere öğrencilerin ziyareti sağlanır.</p> <p>3. “Kazı çalışması” Öğretmen vazo, çömlek, testi vb. gibi sağlam bir seramik ürününü öğrencilerle birlikte kırarak parçalarını okul bahçesi içinde belli bir alana öğrencilerin görmediği bir zamanda gömer. Daha sonra öğrencilerin bu parçaları evlerinden getirdikleri diş fırçası, kürdan, dal parçası gibi kırılan parçalara zarar vermeyecek araçlar yardımıyla her birini bulmalarını sağlar. Bulunan parçalar numaralandırılarak kayıt altına alınır. Parçalar özenle sınıfa taşınır. Bir kazının canlandırdığı bu çalışmayı, sınıf ortamında yapıştırıcı maddelerle birleştirmek suretiyle basit bir restorasyon çalışması gerçekleştirilebilir.</p> <p>4. “Mozaik yapıyorum” Öğrencilere, bir hafta öncesinden “antakya mozaikleri” ile ilgili küçük bir araştırma yapmaları söylenir. Sınıfa getirilen Antakya mozaiklerine ait fotoğraflar incelenir. Mozaik eserlerin biçimsel özellikleri, küçük parçaların nasıl bir araya getirilerek eseri oluşturduğu vb. hakkında öğrenciler konuşturularak öğrencilerin bu tekniğin mozaik olduğu bilgisien ulaşmaları sağlanır. Daha sonra kendi mozaik çalışmalarını yaparlar. Bir karton kutunun tabanına yapılmak istenen resim (bu resim daha önceden öğrencilerin tasarladıkları bir çalışma olabileceği gibi bir eserin röprodüksiyonunda olabilir)yerleştirilir. Resmin üzerine asetat konulur. Renkli taşlar, asetat üzerine, resme uygun olarak yerleştirilene yapıştırılır. Aynı bir kaptaki su ile karışan alçı, kalınlığı 2 parmağı geçmeyecek şekilde kutunun içine dökülür. Kuruduktan sonra kutu ters çevrilerek çalışma kutunun içinden çıkarılır. Büyüklü küçüklü çıkıntılar oluşturulan yüzeye derz dolgusu ya da çok ince sıvı alçı dökülerek yüzey düzleştirilir. Yüzey kuruduktan sonra bir bezle silinir.</p>	<p>1.İmkan dahilinde ve “ Müzeler haftası” (18-24 Mayıs) kapsamında, yakın çevrede bulunan bir müze, ören yeri, tarihi eser veya anıt ziyaret edilmelidir.</p> <p>[!] Müze veya ören yerine ziyaret gerçekleştirilemezse, sınıf içerisinde müzeyi tanıtıcı görsel doküman ve materyaller incelenmelidir.</p> <p>3. Restorasyon: Bir sanat yapıtını ya da insanlık tarihine tanıklık eden herhangi bir nesneyi korumak ve gerektiğinde olabildiğince ilk haline getirmek amacıyla, bu yapıtı /nesneyi sağlamlaştırmaya ve yıpranma sürecini durdurmaya yönelik işlemlerin tümü.</p> <p>Konservasyon: Arkeolojide bir eseri olduğu gibi muhafaza etme yöntemi.</p> <p>2. Türkçe dersi, “Konuşma “öğrenme alanı, “Bilgi vermek amacıyla konuşma”. Bütün öğrenme alanlarında açık uçlu sorular, derecelendirme ölçekleri, kontrol listeleri, öz değerlendirme ve grup değerlendirme formları, gözlem formları, proje ödevleri, süreç dosyası vb. lendirme yapılabilir.</p>

EK 2 : DENEY GRUBU ÖĞRENCİ LİSTESİ**5/B**

SIRA	AD - SOYAD	YAŞ	RESMİN ADI
D-1	Ebru KODALCI	11	“Ay’a Yolculuk Hikayesi”
D-2	Sinan BIÇAKÇI	11	“Ay’a Yolculuk Hikayesi”
D-3	Onur ARSLAN	11	“Ay’a Yolculuk”
D-4	Gülay KARA	11	“Ay’a Yolculuk Hikayesi”
D-5	Yunus MIHLI	11	“İsimsiz”
D-6	Edanur KÖKMEN	11	“Uzay’a Yolculuk”
D-7	Yasemin KÖKMEN	11	“Ay’a Yolculuk Hikayesi”
D-8	Zeynep ACIELMA	11	“Ay’a Yolculuk Hikayesi”
D-9	Feridun DORUK	12	“Ay’a Yolculuk Hikayesi”
D-10	Diner SARIGÜN	11	“Ay’a Yolculuk”
D-11	Rukiye KARAVELİ	11	“Ay’a Yolculuk”
D-12	Emrullah TAŞ	10	“Ay’a Yolculuk Hikayesi”
D-13	Ertan KÜÇÜK	-	“İsimsiz”
D-14	Serdar CAN	13	“Ay’a Yolculuk”
D-15	Mikail OLMUŞ	11	“İsimsiz”

Kız : 6

Erkek : 9

Toplam : 15 öğrenci.

EK 3 : KONTROL GRUBU ÖĞRENCİ LİSTESİ

5/A

SIRA	AD - SOYAD	YAŞ	RESMİN ADI
K-1	Yakup ÜCE	11	“İsimsiz”
K-2	Habibe SARIKOÇ	12	“İsimsiz”
K-3	Fatma GÜNDOĞMUŞ	11	“Ay’a Yolculuk”
K-4	İbrahim TAŞ	12	“Ay’a Yolculuk”
K-5	Muhammed KÜÇÜK	11	“İsimsiz”
K-6	Enes ÇATALTEPE	10	“İsimsiz”
K-7	Ferdi AVEN	12	“Ay’a Yolculuk”
K-8	Havvanur OLMUŞ	11	“İsimsiz”
K-9	Ertuğrul ARSLAN	11	“İsimsiz”
K-10	İsmail KESTİ	12	“İsimsiz”
K-11	Rukiye GÜNDOĞMUŞ	-	“İsimsiz”
K-12	Ramazan ÇAYIRCI	12	“İsimsiz”
K-13	Burak RESİMCİ	11	“İsimsiz”
K-14	Salim DEMİRAĞ	11	“İsimsiz”
K-15	Ekrem KESTİ	12	“İsimsiz”

Kız : 4

Erkek : 11

Toplam : 15 öğrenci.

EK 4 :DENEY GRUBU DERS PLANI

Ders : Görsel Sanatlar

Sınıf : 5

Süre : 2 ders saati

Öğrenme Alanı : Görsel Sanatlarda Biçimlendirme.

Kazanımlar : 1. Çeşitli sanat alanlarının şarkı, türkü, şiir,öykü,masal, anı,efsane gibi türlerinden yararlanarak görsel çalışmalar yapar.
2. Duygu ,düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade eder.

Teknikler : Renkli resim teknikleri.

Yöntemler : Hikaye Anlatım Yöntemi

A.DERS HAZIRLIĞI

Öğretmen Hazırlığı:

Öğretmen, dersin işleneceği günden bir önceki ders saatinde öğrencilere getirecekleri malzeme listesini sunar. Bunlar: resim kağıdı/resim defteri, kurşun kalem, silgi. Bunun dışından suluboya, pastel boya ,kuru boya ve keçe uçlu kalem gibi boyama tekniklerinden bir tanesini seçip ders için yanlarında getirmeleri öğrencilere söylenir.

Öğretmen Hikaye Anlatım Yöntemi için uygun hikaye seçer. Jules Verne'nin Ay'a Yolculuk adlı çocuk romanını okur ve 5. sınıf öğrenci düzeyinde hikayeye dönüştürür. Hikayenin anlatımının 15 dakikayı geçmeyecek şekilde düzenler. Öğretmen sınıf içinde hikayeyi güçlendirecek herhangi bir resim,afiş vb. görsel materyal kullanmaz.

Öğrenci Hazırlığı:

Öğrenci; geçen derste öğretmeninin sunduğu malzemeleri temin ederler. Seçtikleri boyama tekniklerinin gerektirdiği malzemeleri sağlarlar. Örn: Suluboya seçen öğrenci; fırça, su kabı, kağıt peçete gibi.

B. UYARANLAR

Ders öğrencilerin merak duygularının sunu uyandırılmasıyla başlar. Öğretmen;“Bu gün farklı bir şekilde ve konuda resim yapacağız” cümlesi ile derse başlar ve ilgiyi üzerine çeker. İlk ders saati bu şekilde başlar.

C. BİLGİYİ PAYLAŞMA

Uygulamanın yapıldığı birinci saat öğretmen Ay’a Yolculuk hikayesini (ek:4) sınıfta anlatır. Kontrol grubuna sorulan soruların aynısı hikaye aralarında öğrencilere yöneltilir. Bu sorular:

1. Ay nerededir biliyor musunuz?
2. Ay’da hayat var mıdır?
3. Bizler Ay’a gidebilir miyiz?

Böylece öğrenciler hikaye anlatımına dahil edilir. Hikaye anlatımı 10 ile 15 dakika arasında değişir. Hikayenin anlatımı biter ve öğrencilerden anlatılan hikayenin hayal dünyalarında nasıl şekillendiğini resmetmeleri istenir. Hikayeye bağlı kalma zorunluluğu yoktur. Önemli olan onlara doğru bir başlangıç sunabilmektir.

Ç. UYGULAMA

İlk ders saati hikaye anlatıldıktan sonra öğrencilere malzemelerini hazırlamaları için zaman verilir. 2. ders saati ise uygulamaya geçilir. Uygulama sırasında bir müdahale yapılmaz. Öğretmen öğrencilerin hikaye hakkında sordukları soruları cevaplar.

Öğrencinin sorusu: Ay aracının adı neydi?

Öğretmenin verdiği cevap: Tempa.

Öğretmen boya kullanımı ile ilgili rehberlik yapmıştır. Tamamlanan çalışmalar öğretmen tarafından toplanır.

EK 5 : KONTROL GRUBU DERS PLANI

Ders : Görsel Sanatlar

Sınıf : 5

Süre : 1 ders saati

Öğrenme Alanı : Görsel Sanatlarda Biçimlendirme.

Kazanımlar : 1. Duygu ,düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade eder.

Teknikler : Renkli resim teknikleri.

Yöntemler : Geleneksel Yöntem.

A.DERS HAZIRLIĞI

Öğretmen Hazırlığı:

Öğretmen, dersin işleneceği günden bir önceki ders saatinde öğrencilere getirecekleri malzeme listesini sunar. Bunlar: resim kağıdı/resim defteri, kurşun kalem, silgi. Bunun dışından suluboya, pastel boya ,kuru boya ve keçe uçlu kalem gibi boyama tekniklerinden bir tanesini seçip ders için yanlarında getirmeleri öğrencilere söylenir. Öğretmen dersin işlenişinde “Ay’a Yolculuk” konusunu kullanmaya karar verir.

Öğrenci Hazırlığı:

Öğrenci; geçen derste öğretmeninin sunduğu malzemeleri temin ederler. Seçtikleri boyama tekniklerinin gerektirdiği malzemeleri sağlarlar. Örn: Suluboya seçen öğrenci; fırça, su kabı, kağıt peçete gibi.

B. UYARANLAR

Ders öğrencilerin merak duygularının uyandırılmasıyla başlar. Öğretmen; “Bu gün farklı ve çok bilgi sahibi olmadığımız bir konuda resim yapacağız” cümlesi ile derse başlar ve ilgiyi üzerine çeker.

C. BİLGİYİ PAYLAŞMA

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları yönelterek konuya ısınmalarını sağlar:

1. Ay nerededir biliyor musunuz?
2. Ay'da hayat var mıdır?
3. Bizler Ay'a gidebilir miyiz?

Öğretmen soruların cevaplarını kendi vermez. Önemli olan öğrencilerin fikirlerini öğrenip onları konuya ısındırmaktır. Soruların cevaplarının kısa bir tartışmayla öğrencilerin kendilerinin bulması amaçlanır ve Ay'a Yolculuk adlı konu öğrenciler tarafından resmedilmeye başlanır. Öğrencilerden istenen, o yaş öğrencisinin Ay hakkında neler bildiğinden öte hayal dünyalarında Ay'a yolcuğun nasıl şekillendiğini göstermeleridir. Bu amaçla Ay hakkında bilgilendirmeden kaçınılmıştır. Yalnız Ay'ın Dünya'nın dışında (uzayda) olduğunu ve Ay'a Yolculuk yapıldığının bilinmesi bu dersin işlenişi için yeterli görülmüştür.

Ç. UYGULAMA

Uygulama başlamadan önce konuya ilgi çekilmiş olduğu için uygulama esnasında bir müdahale yapılmaz. Kimi öğrenci resme kurşun kalem ile çizerek kimisi de doğrudan boya ile çalışmasına başlamıştır. Bu konuda da hiç bir kısıtlama yapılmamıştır. Öğretmen yalnızca boya kullanımı ile ilgili rehberlik yapmıştır. Tamamlanan çalışmalar öğretmen tarafından toplanır.

EK 4: AYA YOLCULUK HİKAYESİ

Savaş bitmişti. Topçular derneği üyeleri Başkan Barbicanne'nin gönderdiği davetiye üzerine dernek salonunda saat 7'de yerlerini almış heyecanla Başkanı bekliyorlardı. Başkan kırk yaşlarında, mavi gözlü, sakın görünümlü, sert yapılı bir adamdı. "Kıymetli arkadaşlarım" diye söze başladı. "Bizler uzun süren bir savaştan çıktık ve barış elde ettik. Şimdi yapılacak daha iyi şeyler bulmalıyız." Salondan "Evet Başkan Evet.." diye memnun sesler yükselmeye başladı. Başkan konuya hemen giriş yaptı. "Merakınızı anlıyorum. Uzun süre derneğimizin amacına uygun büyük bir iş başarabilir miyiz diye düşündüm." Herkes dikkatle dinliyordu. "Bu öyle bir iş olmalı ki Dünya'da yankı uyandırmalı. Evet arkadaşlarım sizlere Ay'a gitmekten bahsediyorum. İlk hedefimiz Ay'a gitmektir. Herkes çok mutlu olmuştu bu habere ve günlerce konuşulacak bu konu tüm dünyayı ilgilendirecek büyük bir adım olacaktı.

Fakat bu nasıl olabilirdi? Sevincini yaşayan herkes bir yandan da bu işin nasıl yapılacağını düşünmekten kendini alamıyordu. Bunu sezen başkan kalabalığı susturdu ve "Ben bu konuyu tüm ayrıntılarıyla inceledim. Yaptığım hesaplara göre saniyede on bir bin metre hızla hareket eden bir gülle Ay'a ulaşabilir. Bu yüzden ilk işimiz Ay'a bir gülle göndermek olacaktır." Başkan sözünü bitirir bitirmez herkeste büyük bir alkış koptu. Rahatlamışlardı. Artık Ay'a gitmek için ne yapacaklarını da biliyorlardı.

Bu haber Dünya'nın her bir köşesine telgraflarla bildirildi. Kimi ülkeler bu olaya inanmazken kimileriye tam destek veriyorlardı. Dernek gözlemevinden gökyüzüyle ilgili olan tüm olayları en ince detaylarına kadar öğrendi. Öğrendiklerine göre gülle Ay ile Dünya'nın birbirine en yakın olduğu zamanda gönderilmeliydi ve bu zaman için tam 11 ayları vardır. Başkan Barbicane'ye göre. İyi bir planlamayla bu sürede her şeyi halledebilirlerdi.

Gereken 3 şey vardı. Top, gülle ve barut.

Yalnız bu top öyle savaşlarda kullanılan toplar gibi olamazdı. Dünya'dan kilometrelerce uzaklığa gönderilecek bir gülleydi bu. Üstelik atmosferi geçecek birde uzayda yolculuk edecekti. Uzun süren tartışmalar yapıldı. Topun uzunluğu ne kadar olmalı? Güllenin yarıçapı ne olmalı? Bunlar hangi metalden yapılmalı? Ne kadar barut kullanılacak? Ve en önemlisi de bunları alacak para nereden bulunacak?

Sonunda güllenin alüminyumdan yapılmasına ve çapının 3 metre olmasına karar verilmişti. Elbette ki bu glleye uygun dev bir topta yapılmalıydı. Topun uzunluğunun da 300 metre olmasına karar verilmişti. Bunlara uygun patlayıcı barutun da miktarı hesaplandıktan sonra geriye sadece para kalmıştı. Para da tüm dünya ülkelerinin desteğiyle elde edildi. Sonuçta bu dünya için bir adım olacaktı. Topun yapılacağı yer uzun arayışlardan sonra bulundu ve yapımına başlandı.

Uzun zaman sonra topun yapımı da gülle de bitti. Birçok kişi bu işte dernek üyelerine yardımcı oldu. 11 ayın geçmesine 1 ay kala Michel Ardan adında bir Fransız başkana bir telgraf çekerek Ay'a gitmek üzere yolda olduğunu yazdı. Şimdi gündemde yeni bir olay vardı. Ay'a cansız bir nesnenin gitmesi bir problem oluşturmayabilirdi. Fakat bir insanın gitmesi, gitse de geri dönememesi fikri insanları korkutuyordu. Daha sonra bu konuda halkı ikna eden bu Fransız başkan Barbicane ve Kaptan Nicholl' de kendisiyle birlikte Ay'a gitmek üzere ikna etti. Böylece Ay'a 3 kişi gönderilmesi kararı alındı.

Tüm düzenlemeler yapılmıştı artık. Ay aracı tempa tamamlanıp içerisine 1 yıllık yiyecek depolandı. Zamanı geldiğinde Ardan ve arkadaşları Ay aracıyla büyük bir gürültüyü ardında bırakıp uzaya yol aldılar. Tüm insanlar bu olayı görmek için orada toplanmışlardı. Acaba Ay aracı Ay'a ulaşabilecek miydi? Yada geri dnebilecekler miydi?

Gri renkteki Ay aracına Tempa adını vermişlerdi. Yapılan planlara göre bu roket, Tempa'daki yolcular aracın fırlatılmasından etkilenmiş olacaklar ki uzaya ulaştıklarında bayılmışlardı. İlk Ardan uyandı ve diğerlerinin de yaşadığından emin olduktan sonra araçtaki pencerelere koştular. Bu pencereler 4 taneydi. Çok sağlam cam maddelerden yapılmıştır. Hepsi gözlemlemeye başladılar. Aradan geçen kısa bir süre sonra Başkanın yaptığı incelemeler sonucu uzayda yol aldıklarını farkederler. Michel Ardan sevinçle "ok güzel sayın başkan. Artık Dünya'dan çok uzaktayız.

Tekrar pencerelere koştular. Dışarıda koyu bir karanlık vardı. Ancak uzay bu kadar karanlık olabilirdi. Evet kesinlikle uzaydaydılar. Karanlığın derinliklerindeki

parlak noktaların yıldızlar olduğunu gördüler. Öyle sevinmişlerdi ki Kaptan ve Başkan Barbicane sevinçle birbirlerine sarıldılar. Onları Ardan'ın sözü böldü:

“Ay nerede? Ben Ay'ı göremiyorum.”

“Bu pencereden göremeyiz onu aşağı pencereye gitmeliyiz.” dedi Barbicane.

Pencereden bakmaya devam ettiler. İleride mavi ince kavisli bir çizgi gördüler. Ne olduğuna bir anlama veremeyen yolcular kısa sürede bunun Dünya olduğunu anladılar. Aradan uzun zaman geçmişti. Bu arada yolcularımız yemek yemeyi ve uyumayı ihmal etmiyorlardı. Bir ara Michel Ardan “ Neden pencereyi açamıyoruz? diye sordu. Başkan Barbicane “ Soğuktan donarız bay Ardan. Uzayda yol aldığımızı unuttunuz herhalde. Uzayda hava olmadığını biliyorsunuz. Hava olmayınca, Güneş ısını depo edecek ortamda yok demektir.

Başkan Barbicane çok akıllı bir adamdı. Ardından bir gerçeği daha söyledi. “Yer çekiminden kurtulduk. Ay ve Dünya'nın çekim gücü dengeleşti. Bu nedenle düşme olayı da ortadan kalktı.” Dedi. Nicholl: “Nasıl yani? Ne demek istiyorsunuz başkan?Bunu küçük bir deneyle göstermek isteyen başkan elindeki fincanı yere bıraktı.fincan havada duruyordu. Yavaşça aşağıya düştü. Başkan haklıydı. Ay'ın çekim kuvveti dünyanın çekim kuvvetinden altı kez azdı. Dünya'da 5 metre atlanıyorsa Ay'da 30 metre atlanılabilirdi.

Peki tüm bunlar olurken Dünya'daki insanlar ne düşünüyordu? Bir çoğu aracın bir daha geri dönmeyeceğine kendilerini inandırmışlardı bile. Tüm insanların gözü gökyüzünden gelecek bir işareteydi.

Uzaydaysa yolcular aya inmek için sabırsızlanıyorlardı. En nihayetinde Ay ile gözle görünür bir mesafeye geldiler. Tüm hesaplar doğru yapılmıştı. Pencereleden Ay'ın yüzeyini incelemeye başladılar. Bu arada Ay aracı Ay'ın etrafında dönmekteydi. Ay'ın yüzeyinde volkanik dağların olduğunu gördüler. Büyük derinliklerde çukurlarda bulunmaktaydı. Başkan Barbicane uzaya gelmeden önce büyük teleskop ile Ay'ı incelemişti ama bu kadar yakından onu görmek çok heyecan vericiydi. Bu sırada çok önemli bir olay yaşadılar. Buldukları aydınlık yer bir anda karardı. Bunun Ay tutulması olduğunu hemen anladılar. Dünya Güneş ile Ay'ın arasına girdiği için Ay karanlıkta kalmıştı. Bu onların uzayda az zamanlarının kaldığının da bir kanıtıydı. Çünkü Ay ile Dünya bu noktadan sonra birbirlerinden uzaklaşacaklardı. Henüz Ay'a

inmemiş olsalarda büyük bir deneyim yaşamışlardı. Ay aracındaki son roketi de geri dönmek için kullanmaya karar verdiler.

Dünyadaki insanlar Ay aracının geri dönmeyeceğini ve yolcuların öldüğünü düşünüyorlardı. Aradan 10 gün geçmişti. Bu 10 günün sonunda büyük okyanusta araştırma yapan bir grup gemici büyük bir gürültüyle gökten bir şeyin denize düştüğünü uzay araştırma idaresine bildirdiler. Araştırma ekipleri gelerek Tempa'yı 27 gün süren arama sonrası buldular. 3 kişide yaşıyordu. Bu olay tüm Dünya'da büyük bir yankı uyandırdı. Uzay gizemlerinden arınmıştı artık. Bir sonraki yolculuk elde edilen bilgiler ışığında daha bilinçli bir şekilde gerçekleşecekti.

Jules VERNE (Kısaltılmış)

EK 7: İlköğretim 5. Sınıf Yaratıcılığı İnceleme Kriteri

	Değerlendirme Kriterleri	UZMAN I					UZMAN II					UZMAN III				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	Düşüncelerinde özgün olabilme derecesi															
2	Başlanan işi sonuçlandırabilme derecesi															
3	Resme konulan ismin orjinallik derecesi															
4	Renk kullanımında özgünlük derecesi															
5	Verilen konu ile ilgili yeni bir nesne ortaya koyma derecesi															
6	Eserdeki estetik düzenleme derecesi															
7	Tekniği özgür kullanabilme derecesi															
8	Verilen konuya uygun bir eser oluşturabilme derecesi															

Yrd. Doç Sema BİLİCİ

Doç. Dr. Serap BUYURGAN

Doç. Dr. Güzin AYRANCIOĞLU